

Kännedomsundersökning gällande kostråd om fet fisk i Östersjöområdet

Fältarbetsperiod: Juni - Juli 2013
TNS SIFO – Avdelningen för Opinions & Samhälls-
undersökningar
PL: Claes Falck

Innehållsförteckning

Bakgrund	03
Syfte	04
Målgrupper och antal intervjuer	05
Genomförande	06
Sammanfattning	07
Metodgenomgång	09
RESULTAT	16
Resultat – Kännedom och kunskap	18
Resultat – Kunskap om riskgrupperna	25
Resultat – Kunskap om informationssökning	30
Resultat – Konsumtion av "riskfisk"	34
Resultat - Kunskap om miljögifter i fet fisk och hur detta påverkat den egna konsumtionen	39
Resultat – Uppmärksammat kampanjen	43
Resultat – Kännedomen om innehållet i kostråden	49
BAKGRUNDSVARIABLER	53

Bakgrund

- Regeringen gav år 2011 Livsmedelsverket i uppdrag att förstärka informationen om kostråd för vissa fiskarter från Östersjöområdet inklusive Vänern och Vättern. Bakgrund till uppdraget var Sveriges ansökan om ett fortsatt undantag från EU-kommissionens regler om högsta tillåtna halt av dioxiner och PCB i fisk.
- Livsmedelsverket råd om fisk innebär att barn och kvinnor i barnafödande ålder, inklusive gravida och ammande, inte bör äta fet fisk från Östersjöområdet oftare än 2-3 gånger per år. Storkonsumenter, främst personer som äter egenfångad fisk, rekommenderas att inte äta denna fisk oftare än en gång per vecka. Detta gäller kvinnor som har passerat barnafödande ålder och män.
- Livsmedelsverket sprider kontinuerlig information om råden om fisk, fiskens nyttighet och vilka fiskarter man inte bör äta, det senaste med betoning på gravida och barnföräldrar. Trots detta har råden varit alltför okända.
- När Livsmedelsverket fick regeringsuppdraget beslutades att genomföra en kampanj riktad mot prioriterade målgrupper. Kampanjen startade år 2012 och pågår fortfarande.

Syfte

- En förutsättning för det svenska dioxinundantaget är att konsumenterna känner till Livsmedelsverkets råd om fisk. För både barn och vuxna är det bra att äta fisk 2-3 gånger i veckan och att välja olika sorter. Däremot rekommenderas barn, både flickor och pojkar, kvinnor i barnafödande ålder, gravida och ammande att inte äta fisk som kan innehålla höga halter dioxin och PCB oftare än 2-3 gånger per år. Det gäller strömming, vildfångad (inte odlad) lax och öring från Östersjön, Vänern och Vättern, sik från Vänern och Vättern samt röding från Vättern. Dioxin och PCB lagras i fettväven under flera år. Därför är det bra att utsättas för så lite dioxin och PCB som möjligt under uppväxten. När man är gravid eller ammar förs ämnena över till barnet via moderkakan och bröstmjölken, vilket kan påverka barnets utveckling.
- Även övriga vuxna som äter dessa fiskar oftare än en gång per vecka kan få i sig för mycket dioxin och PCB som på sikt kan skada hälsan.
- Livsmedelsverket önskar nu genomföra en undersökning med syfte att få kunskap om riskgruppernas kännedom om råden och om konsumtionen av fet fisk från Östersjöområdet.
- En kännedomsundersökning riktad till de speciella riskgrupperna genomfördes 2010, innan de särskilda kommunikationsinsatserna genomfördes. Denna kan användas som basmätning med vilken den nya mätningen jämförs. Mätningen nu ska ge svar på om kommunikationsinsatserna haft någon effekt.

Målgrupper och antal intervjuer

■ Målgrupper:

- Målgrupp A) Småbarnsföräldrar (Män/Kvinnor med minst ett barn i åldern 0 till 6 år)
- Målgrupp B) Kvinnor i fertil ålder (avgränsat till kvinnor 18-40 år) som har eget ansvar för matinköp i hushållet (och som är resp. icke är boende i kustnära områden). Till kustnära områden räknas Östersjökusten (exklusive Stockholms stad), Vänern och Vättern.
- Målgrupp C) Kustboende vid Östersjökusten (exklusive Sthlms stad), Vänern och Vättern
- Målgrupp D) Yrkesfiskare
- Målgrupp E) Yrkesfiskares anhöriga
- Målgrupp F) Fritidsfiskare utmed Östersjökusten, Vänern och Vättern

■ Antal intervjuer och insamlingsform:

- Målgrupp A) 999 genomförda intervjuer i webbpanel
- Målgrupp B) 497 genomförda intervjuer i webbpanel, varav 200 vid Östersjökusten (exklusive Sthlms stad), Vänern och Vättern
- Målgrupp C) 493 genomförda intervjuer i webbpanel, varav 196 vid Vänern och Vättern
- Målgrupp D) 200 telefonintervjuer, register från HaV, Havs- och vattenmyndigheten
- Målgrupp E) 200 telefonintervjuer, register från HaV, Havs- och vattenmyndigheten
- Målgrupp F) 200 telefonintervjuer bland fritidsfiskare, Sportfiskarnas (Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbunds) medlemsregister

Genomförande

- Fältperiod: Juni-Juli 2013
- Frågeformuläret utarbetades i samarbete mellan Livsmedelsverket och TNS SIFO
- De tre målgrupperna: Småbarnsföräldrar, Kvinnor i fertil ålder och kustboende identifierades/screenades fram ur TNS SIFO:s rikstäckande webpanel
- Målgruppen yrkesfiskare levererades i datafil från Havs- och Vattenmyndigheten. Detta var även grunden för att få tag på de anhöriga. Fritidsfiskare levererades i datafil från Sportfiskarna
- I rapporten redovisas samtliga svar i de sex undersökta grupperna i 2013 års mätning
- Flera av frågorna ställdes även i mätningen 2010. För dessa redovisas bägge årens resultat. I det fall som avvikelserna mellan åren är statistiskt signifikanta illustreras det med ett + eller ett - på aktuell plats i grafen

OBS! Målgruppen kvinnor i fertil ålder ingick inte alls i 2010 års mätning. Därför finns inga jämförelser och inga signifikansmarkeringar för den målgruppen

Sammanfattning

Sammanfattning

- Bland de kategorier (målgrupper) som denna undersökning vänt sig till så är det stora flertalet medvetna om att det finns miljögifter i viss fisk. Bland de som fiskar yrkesmässigt är kunskapen nästan hundra procent. I övriga grupper är andelen 75-80 procent
- Flertalet har också kunskap om att det finns kostråd för denna fisk. De som fiskar som yrke eller hobby har ofta goda kunskaper om dessa kostråd, medan i övriga kategorier är de flestas kännedom relativt dålig
- Insikten om existensen av kostråd har ökat kraftigt sedan 2010, speciellt bland yrkesfiskarna
- Att kostråden riktar sig till barn är något som man är mycket mer medveten om idag än vad man var 2010, det är en påtaglig skillnad i alla grupper där det finns jämförelsetal. Dock är kunskapen om rådets innehåll relativt låg
- Livsmedelsverket som informationskälla i dessa frågor är mer bekant än 2010, då det var vanligare än idag att man bara refererade till Internet generellt
- Det är mycket ovanligt att vara frekvent konsument av "riskfisk" i de grupper i befolkningen som har undersökts. Det här gäller dock inte yrkesfiskarna, där det är många som äter sådan fisk mycket ofta. De verkar av resultaten att döma dessutom vara relativt opåverkbara av mediekampanjer och motsvarande

Metodgenomgång

Webbinsamlingen Metod-Urval

Undersökningen med målgrupperna A-C genomfördes via intervjuer i TNS SIFO:s webpanel. Målgrupperna kunde i stor utsträckning definieras med hjälp av kriterier som redan fanns tillgängliga bland panelisternas bakgrundsvariabler

- Avseende målgrupp A, småbarnsföräldrar, utvaldes personer med känd tillgång till barn i hushållet. Därutöver ställdes i undersökningens inledning en screeningfråga huruvida dessa barn är mellan 0-6 år gamla
- Avseende målgrupp B, kvinnor i fertil ålder, utvaldes kvinnor i aktuell ålder boende i eller utanför kustnära områden. Därutöver ställdes i undersökningens inledning en screeningfråga huruvida man har åtminstone delansvar för matinköpen i hushållet
- Avseende målgrupp C utvaldes kustboende, och ingen extra screeningfråga behövdes

Undersökningen distribuerades den 31/5 via e-post till de utvalda panelisterna innehållandes en webblänk till formuläret. Under insamlingsperioden gjordes 1-2 påminnelser. Den 24/6 hade det målsatta antalet intervjuer nåtts varvid insamlingen stängdes

Webbinsamlingen Metod-Klickfrekvens

Hur stor andel "klickfrekvens" en undersökning i webpanelen kan få beror på olika faktorer, såsom på om urvalen är brett eller smalt definierade, om personer som bevisligen sällan deltar i undersökningar ligger med i urvalet eller ej, när på året som undersökningen görs

Om urvalet omfattar många äldre, t.ex om den ska representera hela allmänheten, kommer det vara fler som öppnar länken än om det är mest unga personer i urvalet. Personer som deltar sällan bör finnas med i urvalet eftersom det är viktigt att inte bara vaneifyllare deltar. Detta leder självklart dock till lägre svarsfrekvenser

Undersökningen genomfördes i juni, vilket också bidrog till att det vara svårare att få ut tillräckligt många klick ur urvalen

Totalt sett var det betydligt färre personer som gick in i webbenkäten än förväntat, vilket innebar att TNS SIFO under fältperioden fick göra flera kompletterande urvalsuttag. Totalt sett gjordes 15 161 utskick för att nå de avtalade 2 000 intervjuerna

Klickfrekvensen var:

- 29 % i Målgrupp A) *Småbarnsföräldrar*
- 16 % i Målgrupp B) *Kvinnor i fertil ålder*
- 28 % i Målgrupp C) *Kustboende*

Webbinsamlingen Metod-Svarsfrekvens

Totalt antal utskickade inbjudningar (U)	15161
Antal som ej klickat på länken (ej varit inne i undersökningen)	11181
Gått in i undersökningen men ej avslutat den	269
Totalt antal kompletta svar (S1)	2000
Utscreenade (tillhör ej målgruppen) (S2)	1706
S1+S2 (S)	3706
Svarsandel (S/U)	24,4%

Webbinsamlingen Metod-Vägning

- Målgrupp B) Fertila kvinnor har efterhandvägts utifrån populationens förhållande mellan kustboende / icke kustboende.
- Målgrupp C) Kustboende vägdes utifrån relationen Vänern/Vättern och Östersjön.

I målgrupperna småbarnsföräldrar och fertila kvinnor har därefter en vägning gjorts med utgångspunkt från en tredimensionell matris med variablerna kön * ålder * storstad/icke storstad. I målgruppen kustboende har matrisen varit två-dimensionell med kön * ålder

Samtliga viktmål har hämtats från Sifos stora riksrepresentativa marknadsdatabas Orvesto Konsument, i vilken 14000 enkätsvar viktats utifrån kön- och åldersfördelning i var och en av rikets 70 A-regioner + kommunstorlek. Viktmålen utgår från fördelningen av småbarnsfamiljer, kvinnor 18-40 år respektive personer boende i kustkommunerna

I 2010 års webbmätningar (Novus) användes en annan princip vid vägning av resultaten. Utgångspunkten då var att det gjordes en basundersökning bland hela allmänheten, där en standardiserad viktmatrix för befolkningen kunde användas. Målgrupperna genererades därefter via kompletteringsintervjuer

2013 har alltså ingen sådan basundersökning gjorts, utan målgrupperna har vägts var och en för sig. Med all sannolikhet utgör skillnaden i urval och vägning inte någon avgörande påverkan på variationerna i utfallen i undersökningen

Telefonintervjuerna Metod-Urval

I de tre målgrupperna yrkesfiskare, yrkesfiskares anhöriga och fritidsfiskare utmed Östersjökusten, Vänern och Vättern så var målgrupp anhöriga speciell. I intervjuarbetet var ambitionen att så långt som möjligt genomföra "anhörigintervjuerna" vid samma tillfälle som intervjun med den fiskande målgruppen (oftast maken). Detta innebär att det inte finns underlag för att definiera svarsfrekvenser i målgrupp yrkesfiskares anhöriga

Intervjuarbetet med målgrupp yrkesfiskare (och därmed yrkesfiskares anhöriga) försvårades av att det var ett stort antal av de personer som kontaktades, vilka hävdade att de inte längre hörde till kategorin yrkesfiskare. Denna grupp, ca 25 procent av de kontaktade, definierades därför bort ur urvalet

Eftersom detta ledde till att färre intervjuer genomfördes under den designerade fältperioden så drogs ett större urval än planerat för att få undersökningen klar innan semesterperioderna inleddes

Telefonintervjuerna Metod-Svarsfrekvens

	Målgrupp D Yrkes- fiskare	Målgrupp F Fritidsfiskare
Bruttourval	791	689
Hänvisningston, felnr	32	68
Inget svar trots 15 försök, telefonsvarare, telefax	138	250
Ingår ej i målgrupp	220	-
Övriga bruttobortfall	32	15
Nettourval	369	356
Vägran	57	43
Övriga nettobortfall, tex bokningar som ej lett till intervju, upptagen, ring senare etc.	112	113
Antal genomförda	200	200
Svarsfrekvens	54 %	56 %

OBS Målgrupp E) Yrkesfiskarnas anhöriga intervjuades huvudsakligen i samband med intervjuerna med fiskarna, varför ingen separat svarsfrekvensredovisning kan göras för denna grupp

Resultat

Jämförelser mellan 2010 och 2013

- Fem av de sex målgrupperna i 2013 års undersökning ingick också i mätningen 2010. Kvinnor i fertil ålder är en ny målgrupp för 2013
- Bland frågorna i undersökningen så är vissa desamma som 2010, andra är nya för denna undersökning
- För de frågor som ställdes förut har årets resultat jämförts med 2010. I graferna på följande sidor redovisas skillnader mellan åren för de olika målgrupperna i de fall som skillnaderna är statistiskt signifikanta
- Eftersom fertila kvinnor är en ny målgrupp finns inga jämförelser här
- Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2013 redovisas med ett + om årets utfall avviker i positiv riktning från 2010 års resultat eller ett minus - om det är en negativ avvikelse. Dessutom redovisas i sådana fall också 2010 års siffra inom parentes

Kännedom och kunskap

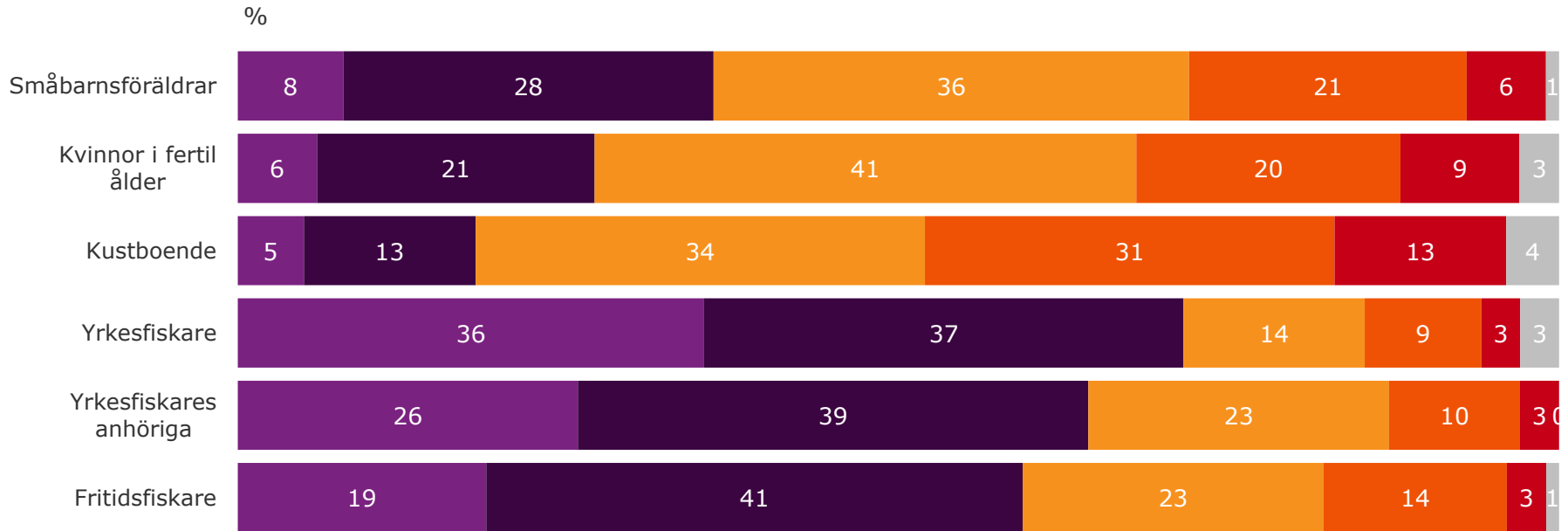

Kännedom och kunskap

Kommentar

- Den absoluta majoriteten av de intervjuade har hört talas om kostråden om miljögifter i fisk. Graden av kännedom varierar dock kraftigt mellan målgrupperna
- De viktigaste målgrupperna för kommunikationen är småbarnsföräldrar och kvinnor i fertil ålder. Ca. tre av tio i dessa grupper anser sig känna till kostråden mycket eller ganska väl
- I målgruppen kustboende är kunskapen lägre än i övriga uppmätta målgrupper. Endast två av tio känner till kostråden mycket eller ganska väl
- Bland fiskarna är det betydligt fler som är medvetna om kostråden. Tre av fyra yrkesfiskare har god kännedom (känner till mycket eller ganska väl). Även bland yrkesfiskarnas anhöriga och bland fritidsfiskarna har en majoritet av de tillfrågade hög kännedom
- Jämfört med 2010 års resultat, så är det en ökad kännedom om kostråden bland de som sysslar med fiske, direkt eller som anhöriga. Då var det endast varannan yrkesfiskare som menade sig känna till råden väl. Idag är det alltså tre av fyra. Sannolikt har den senaste tidens mediauppmärksamhet bidragit till att många av fiskarna är uppdaterade
- Bland de som känner till kostråden är det klart fler än det var 2010 som också kan koppla dem till rätt specifika fiskarter, alltså laxfiskar, sill/strömming och sik. Andelen som gör det är dock påtagligt lägre bland småbarnsföräldrar och kvinnor i fertil ålder. De anger i stället oftare rätt geografi "Östersjöfisk/Östersjö lax"

Fr1. Känner du till om det finns kostråd om miljögifter i fisk?

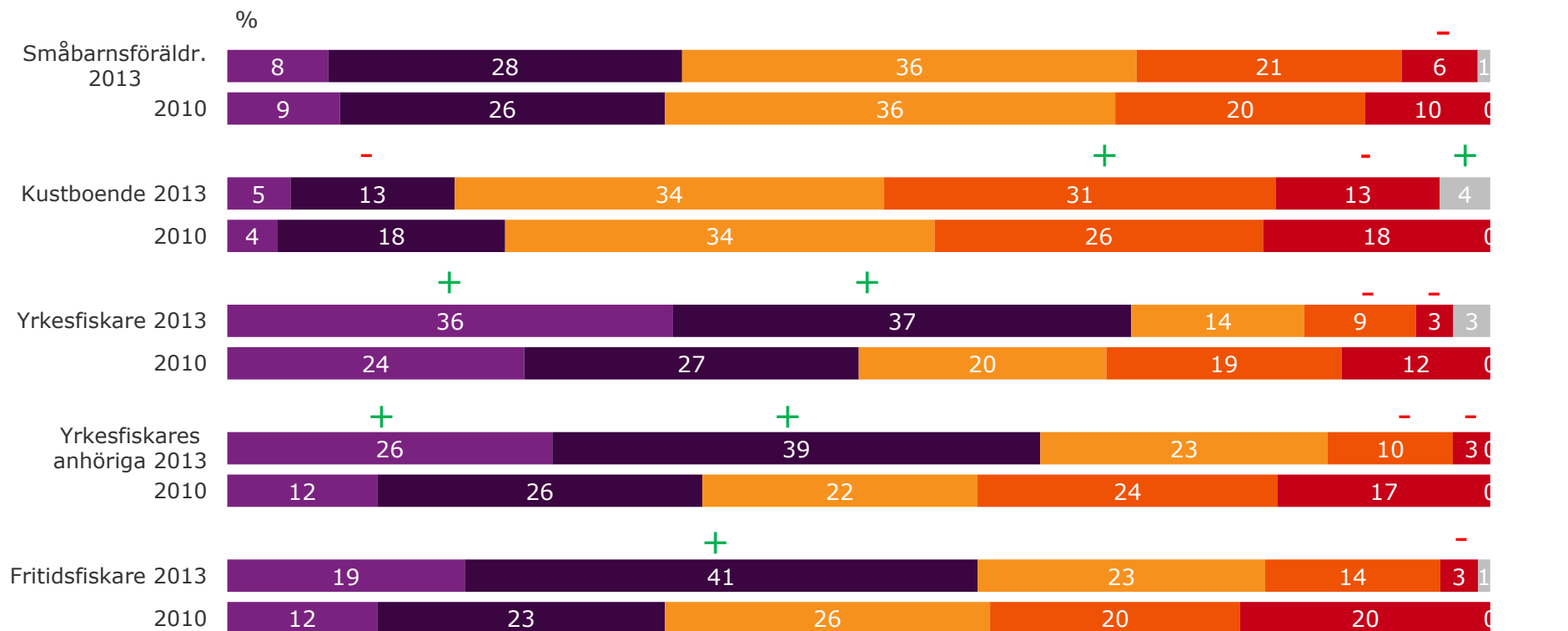

■ Känner till mycket väl ■ Känner till ganska väl ■ Känner till lite ■ Hört talas om men känner knappt till ■ Nej, aldrig hört talas om ■ Tveksam, vet ej

Bas: Samtliga

Fr1. Känner du till om det finns kostråd om miljögifter i fisk?

Jämförelser med föregående undersökning 2010, markeringar endast där det finns signifikanta skillnader.

■ Känner till mycket väl ■ Känner till ganska väl ■ Känner till lite ■ Hört talas om men känner knappt till ■ Nej, aldrig hört talas om ■ Tveksam, vet ej

Bas: Samtliga

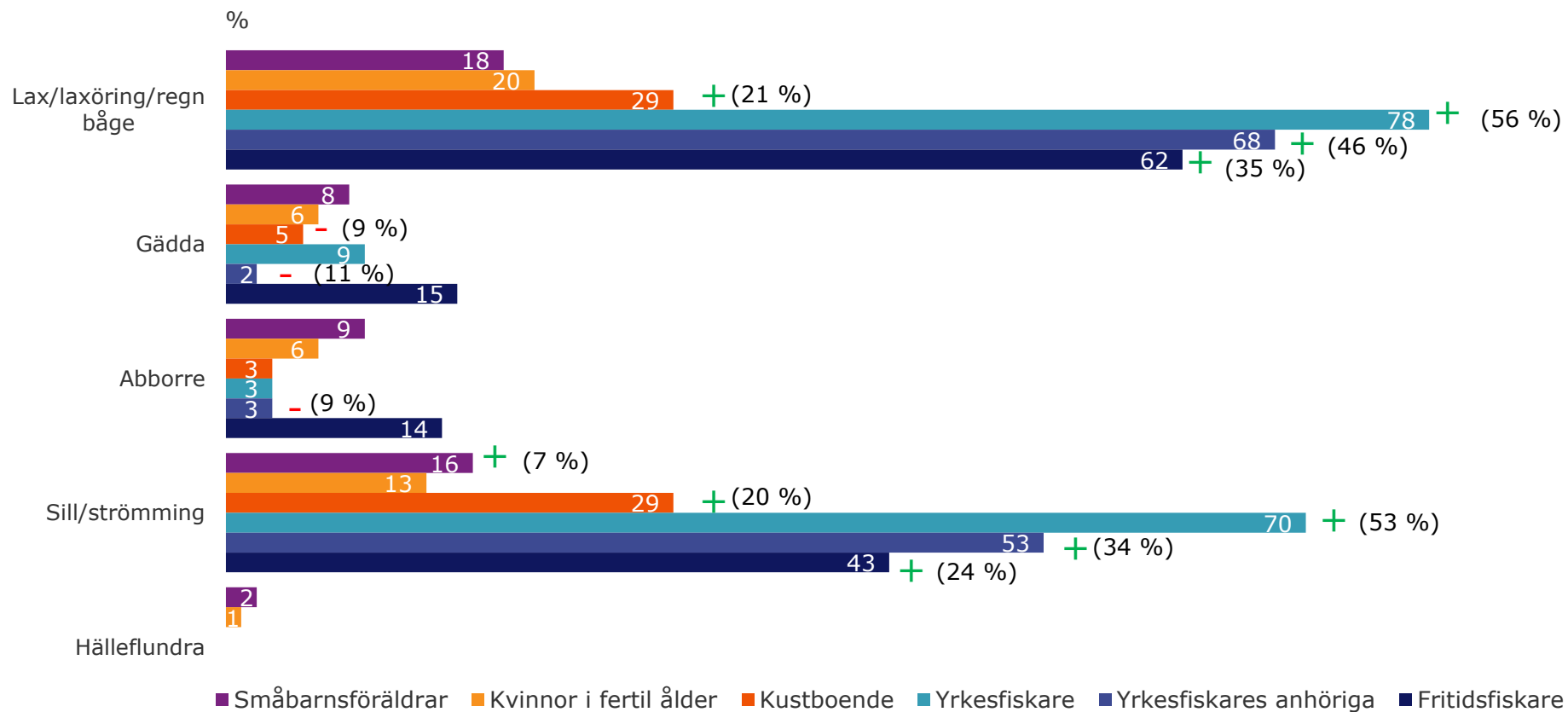

Andelen har ökat signifikant jämfört med 2010

Andelen har minskat signifikant jämfört med 2010

Fr2. Vet du vilka fiskar det finns kostråd om på grund av miljögifter? Siffror för 2010 inom parentes. Öppen fråga

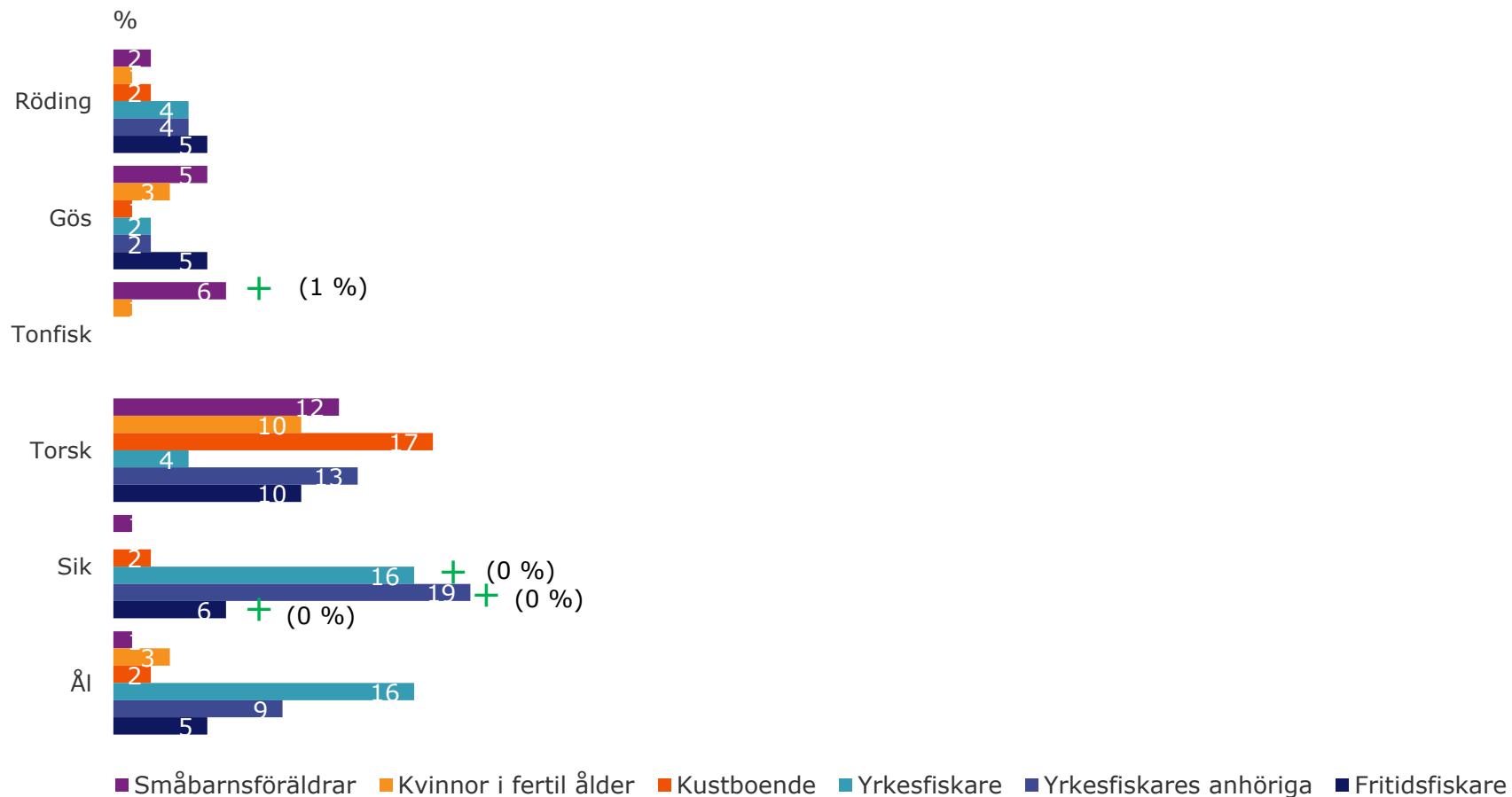
Bas: Känner till kostråden

+ Andelen har ökat signifikant jämfört med 2010

- Andelen har minskat signifikant jämfört med 2010

Fr2. Vet du vilka fiskar det finns kostråd om på grund av miljögifter? Siffror för 2010 inom parentes.

Öppen fråga

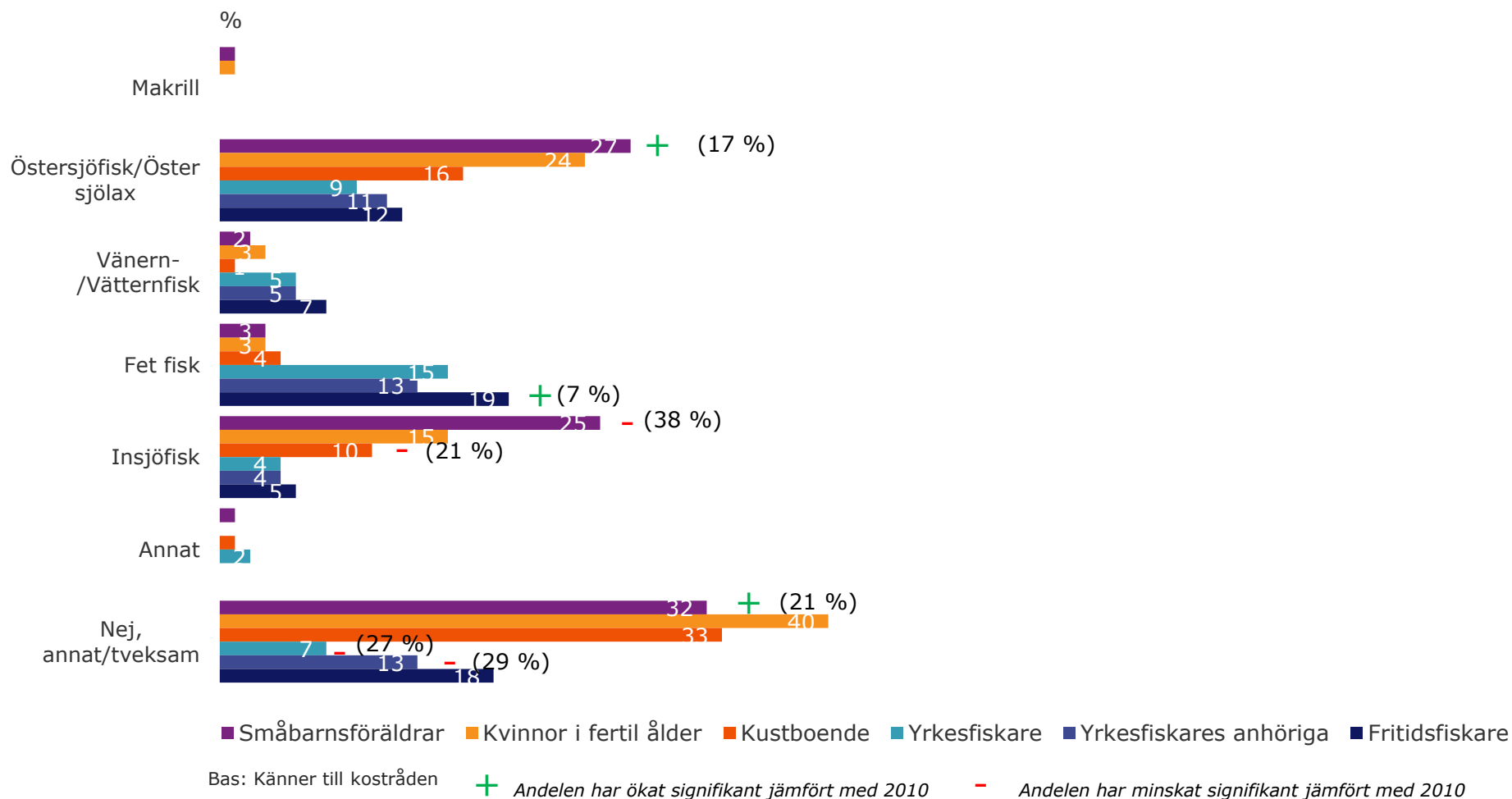

Bas: Känner till kostråden

+ Andelen har ökat signifikant jämfört med 2010

Fr2. Vet du vilka fiskar det finns kostråd om på grund av miljögifter? Siffror för 2010 inom parentes.

Öppen fråga

Kunskap om riskgrupperna

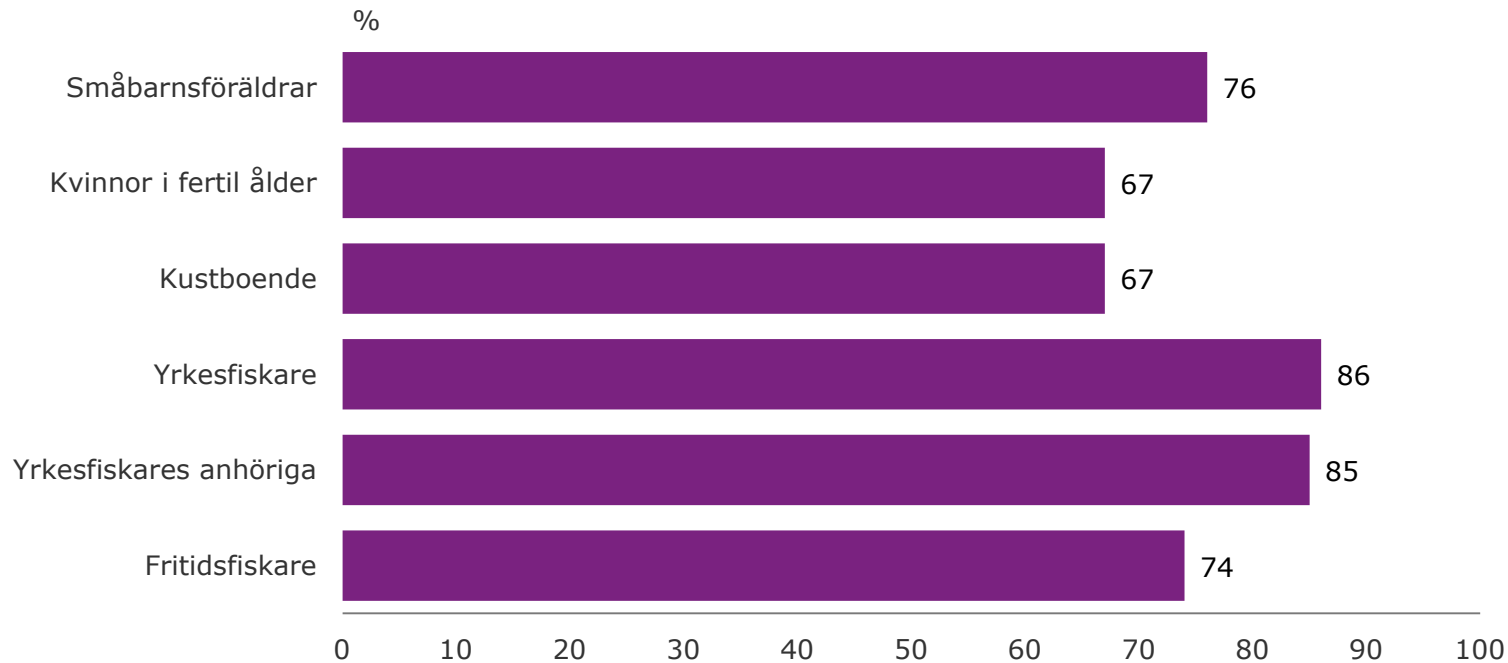
Kunskap om riskgrupperna

Kommentar

- Bland de som åtminstone hört talas om att det finns kostråd för fisk så vet flertalet också att råden i första hand riktar sig till vissa grupper.
- Att gravida kvinnor är en viktig målgrupp står klart för i stort sett alla. Många vet också att råden riktar sig mot småbarn. Betydligt färre kan spontant säga att fertila kvinnor/kvinnor som ämnar blir gravida generellt sett är en viktig målgrupp.
- Den stora förändringen från 2010 är den ökade insikten om att kostråden riktar sig till barn. Då var det relativt få som spontant angav barn som en målgrupp. Nu är det mellan 38 och 56 % i de olika målgrupperna som anger det, jämfört med mellan 10 och 20 % år 2010.

Fr3. Vet du om dessa kostråd riktar sig till några speciella grupper i befolkningen?

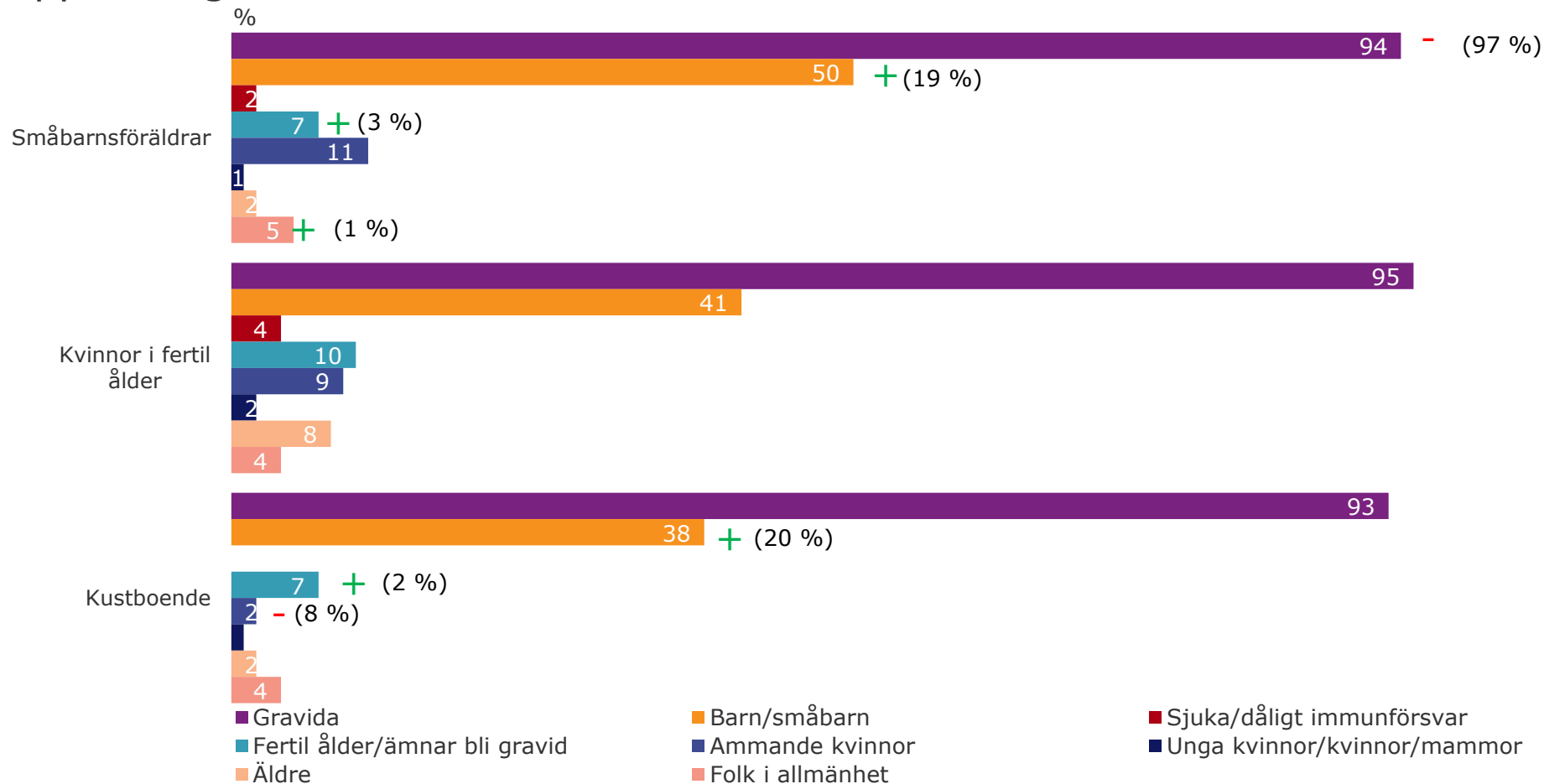
Andel som svarat ja

Bas: Hört talas om kostråden (2010: Känner till kostråden)

Fr4. Kan du ange till vilka grupper dessa råd främst riktas? Siffror för 2010 inom parentes.

Öppen fråga

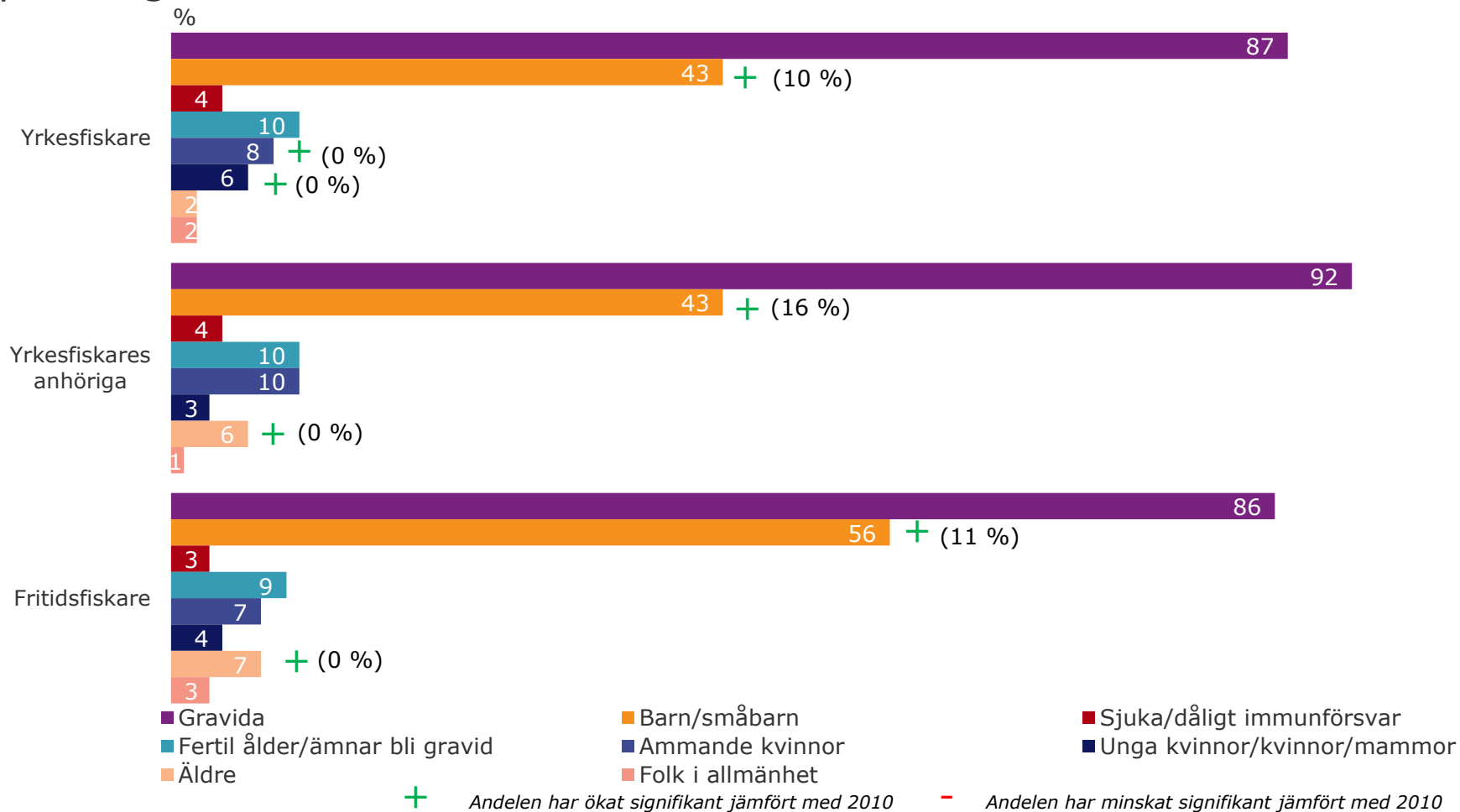

+ Andelen har ökat signifikant jämfört med 2010 - Andelen har minskat signifikant jämfört med 2010

Bas: Vet att kostråden riktas till vissa grupper

Fr4. Kan du ange till vilka grupper dessa råd främst riktas?

Öppen fråga

Bas: Vet att kostråden riktas till vissa grupper

Kunskap om informationssökning

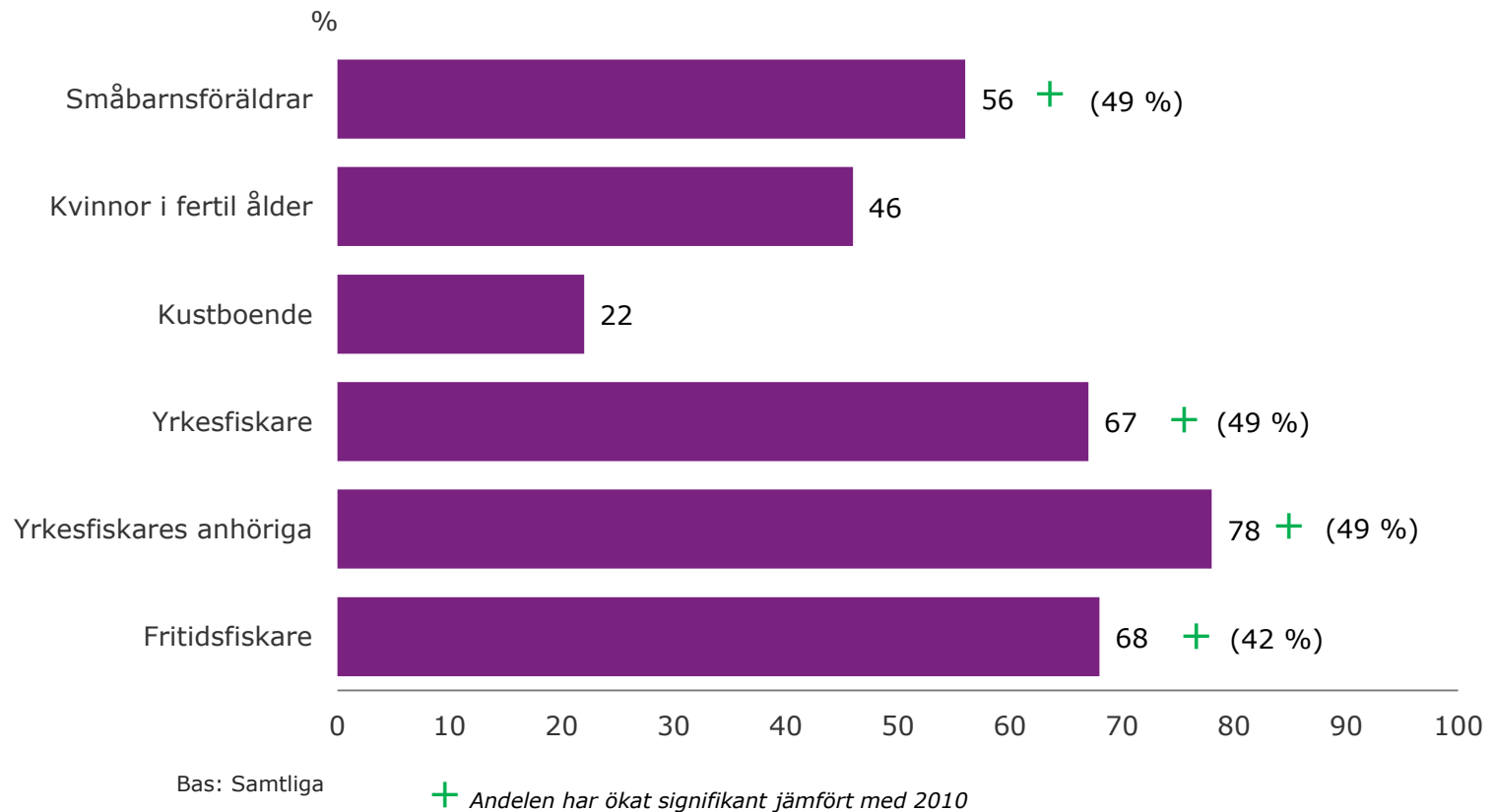
Kunskap om informationssökning

Kommentar

- Insikten om var man kan få information om kostråden varierar kraftigt mellan grupperna.
- Fiskarna har betydligt större kunskaper om detta än vad övriga målgrupper har, men bortsett från gruppen kustboende, så är det åtminstone varannan person bland de tillfrågade som har en uppfattning om var de kan få information om kostråd för fisk (och det inkluderar dem som hävdar att de inte alls känner till att det finns sådana råd)
- Den stora skillnaden mot 2010 när det gäller var man kan få informationen är att det nu 2013 är klart fler än 2010 som spontant ger det specifika svaret Livsmedelsverket, medan det är färre som bara gör en generell hänvisning till Internet

Fr5. Vet du var du kan få information om kostråd om fisk som innehåller miljögifter?

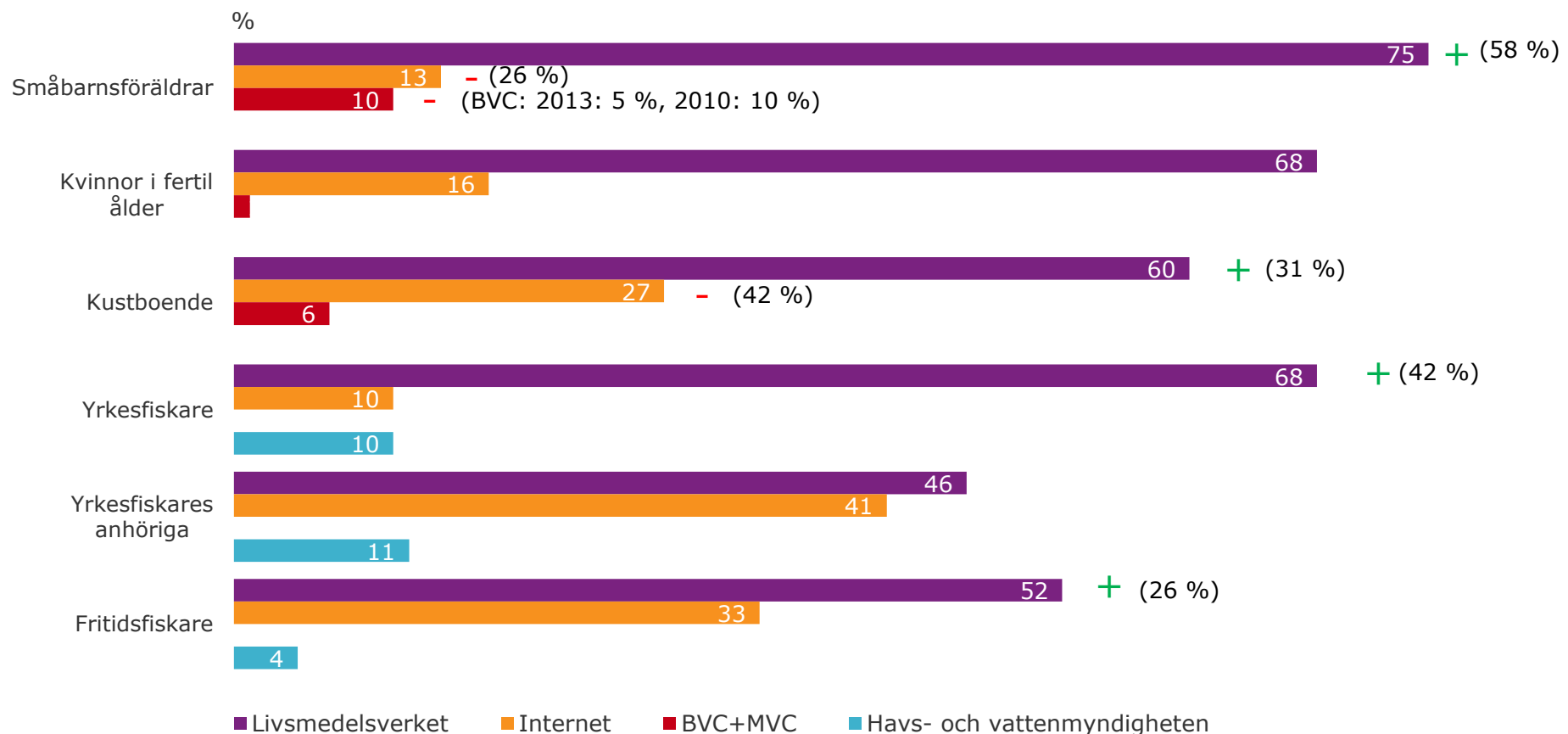
Andel som svarat ja

Fr6. Kan du ange var du kan få sådan information?

Siffror för 2010 inom parentes.

Öppen fråga

Bas: Vet var man kan få information om kostråd

+ Andelen har ökat signifikant jämfört med 2010 - Andelen har minskat signifikant jämfört med 2010

Konsumtion av "riskfisk"

Konsumtion av strömming och "riskfisk"

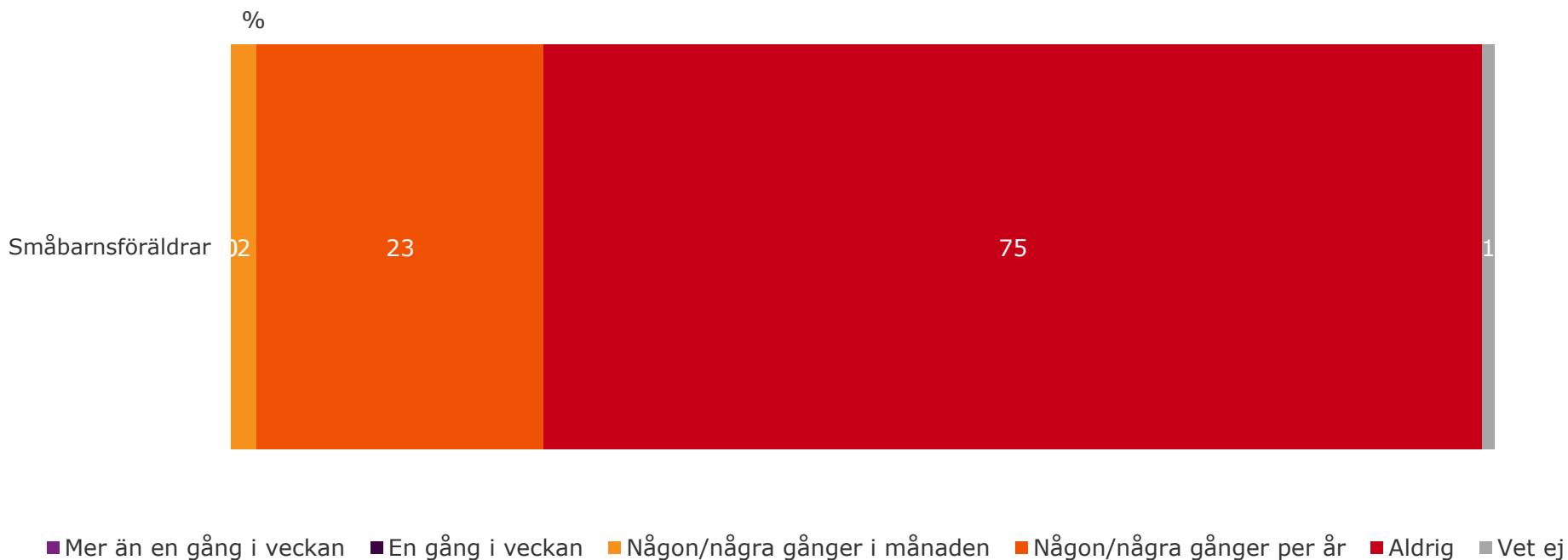
Kommentar

- Småbarnsföräldrar och kvinnor i fertil ålder i hela Sverige har fått frågan om hur ofta de serverar strömming till sina barn respektive äter strömming. (Strömming är den enda av de olika fisksorter som omfattas av undantaget som finns att tillgå i Sverige generellt.)
- Cirka tre av tio småbarnsföräldrar serverar någon gång strömming till barnen, men det är endast drygt en av tio som går utanför Livsmedelsverkets rekommendationer att inte göra det oftare än några gånger per år.
- I den andra gruppen som ska begränsa sitt intag till några gånger per år, kvinnor i fertil ålder, äter knappt varannan person någon gång strömming. Drygt en av tio äter fisken oftare än några gånger per år.
- Övriga vuxna (dvs de som inte är kvinnor i fertil ålder och gravida/ammande) rekommenderas begränsa sitt intag av de aktuella fiskarna till en gång per vecka.
- Kustboende, yrkes- och fritidsfiskare och yrkesfiskarnas anhöriga fick frågan om hur ofta de äter någon av de olika fisksorterna strömming, vild lax eller öring från Östersjön, Vänern eller Vättern, vild röding från Vättern eller sik från Vänern. Bland dessa är den grupp som helt klart äter mest riskfisk yrkesfiskarna. Nästan fyra av tio av dessa äter sådan fisk flera gånger varje vecka. Andelen är två av tio bland deras anhöriga.
- Bland fritidsfiskare är det ganska ovanligt att vara frekvent konsument av riskfisk.

Fr7. Hur ofta serverar du strömming till dina barn?

Ställd endast till småbarnsföräldrar.

Frågan ej ställd 2010.

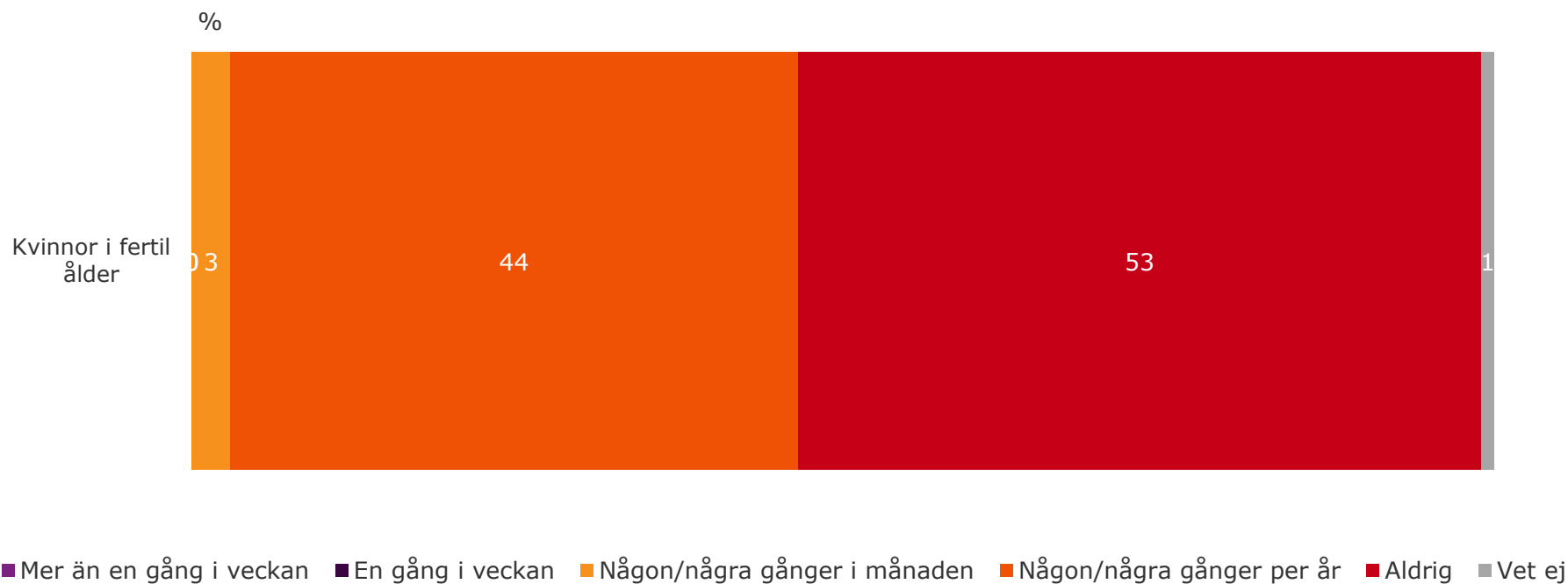

Bas: Samtliga

Fr8. Hur ofta äter du strömming?

Ställd endast till kvinnor i fertil ålder.

Frågan ej ställd 2010.

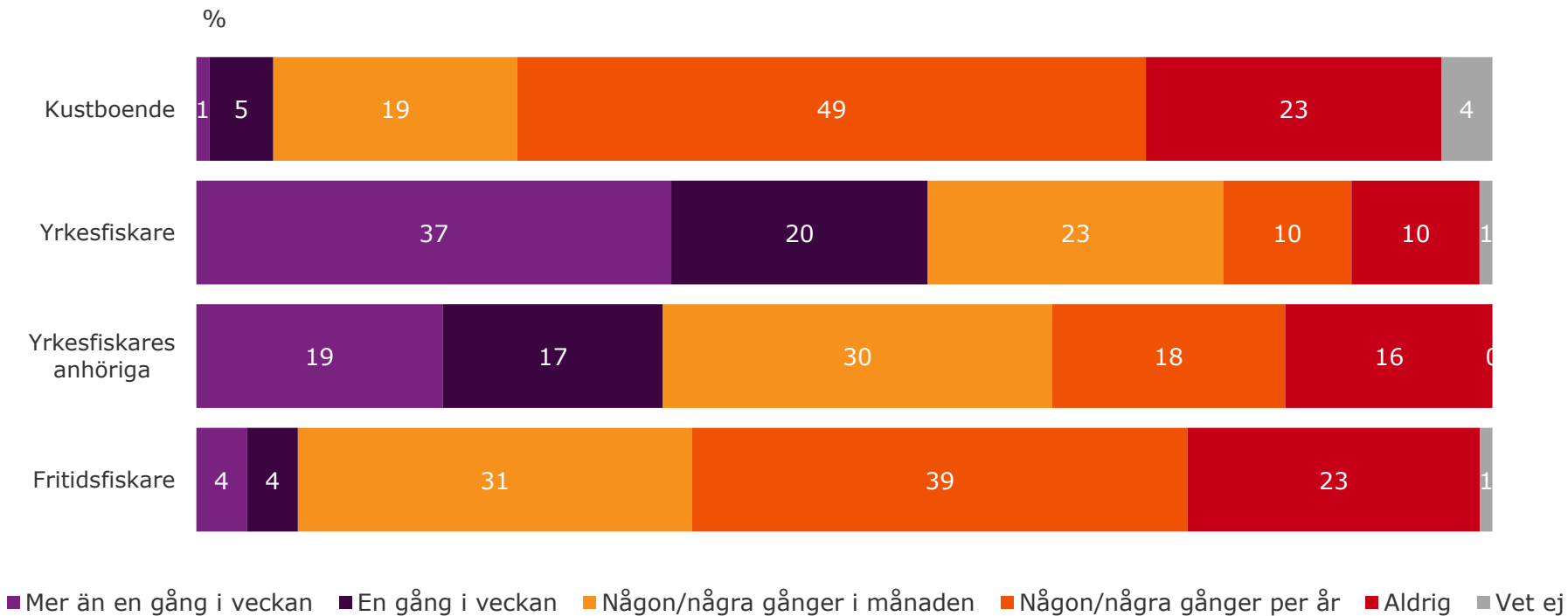

Bas: Samtliga

Fr9. Hur ofta äter du strömming, vild lax eller öring från Östersjön, Vänern eller Vättern, vild röding från Vättern eller sik från Vänern?

Ställd endast till kustboende, yrkesfiskare, yrkesfiskares anhöriga, fritidsfiskare.

Frågan ej ställd 2010.

Bas: Samtliga

Kunskap om miljögifter i fet fisk och hur detta påverkat den egna konsumtionen

Kunskap om miljögifter i fet fisk

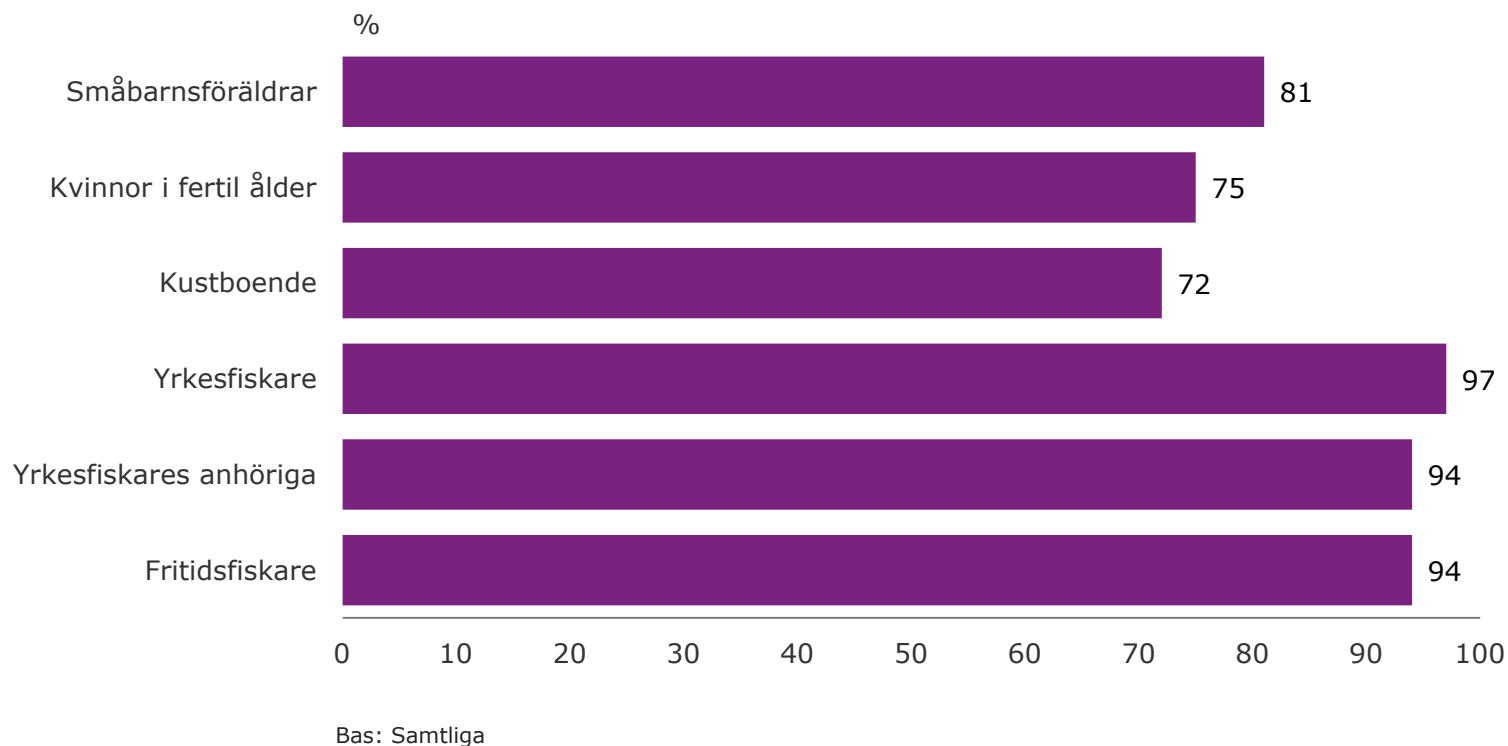
Kommentar

- Majoriteten av de tillfrågade vet att det finns miljögifter i fet fisk från Östersjön, Vänern och Vättern.
- Relativt många av de som känner till förekomsten av gift hävdar att de avstår från att äta eller äter mindre p.g.a detta. Bland småbarnsföräldrar är det fyra av tio intervjuade, bland kvinnor i fertil ålder liksom bland kustboende cirka tre av tio.
- Bland yrkesfiskarna är det få som verkar bry sig om gifterna, man äter riskfisken i vilket fall som helst. De anhöriga verkar bry sig något mer.
- I gruppen fritidsfiskare är det cirka tre av tio som avstår fisken eller som minskat sin konsumtion p.g.a gifterna.

Fr10. Känner du till att det finns miljögifter i fet fisk från Östersjön, Vänern och Vättern?

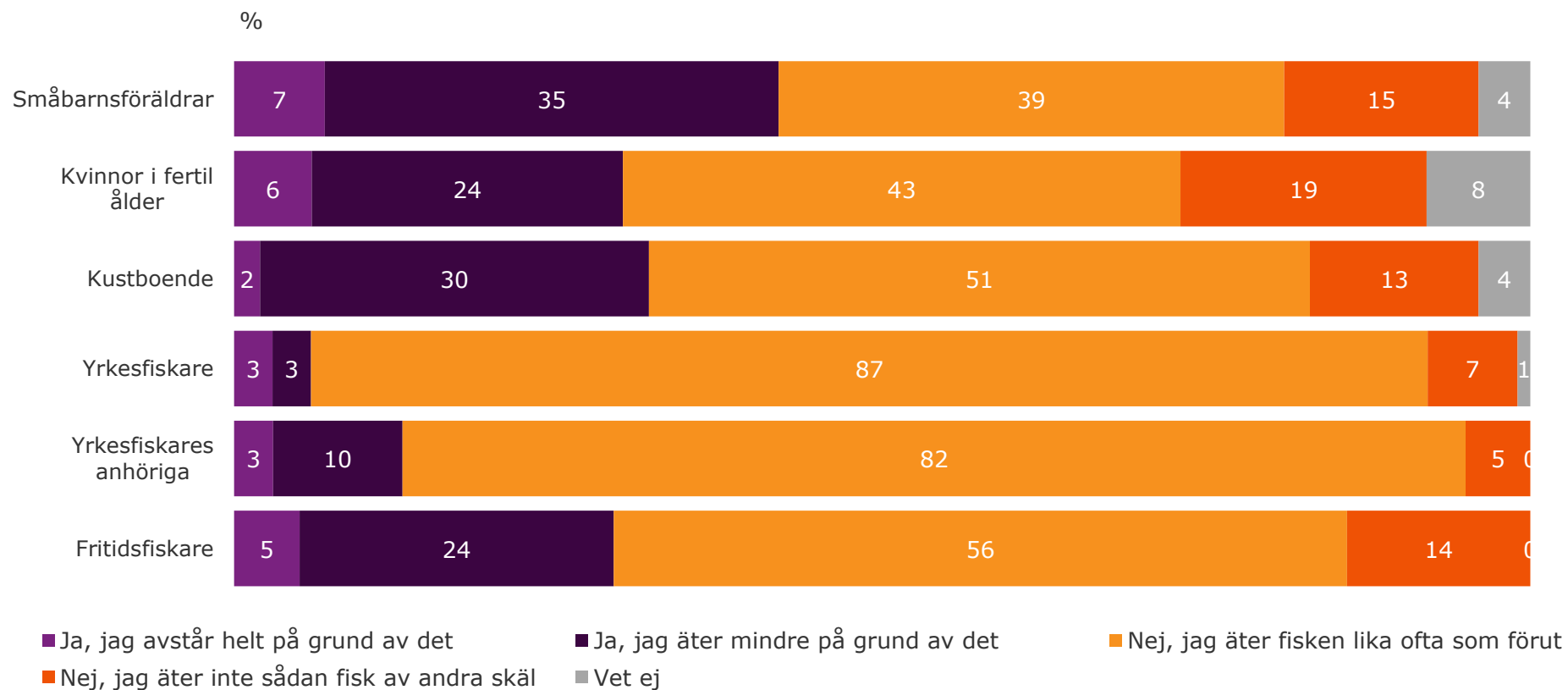
Frågan ej ställd 2010.

Andel som svarat ja

Fr11. Har din kunskap om att det kan finnas miljögifter i fisken påverkat hur ofta du äter den?

Frågan ej ställd 2010.

Bas: Känner till att det finns miljögifter i fet fisk

Uppmärksammat kampanjen

Uppmärksammat kampanjen

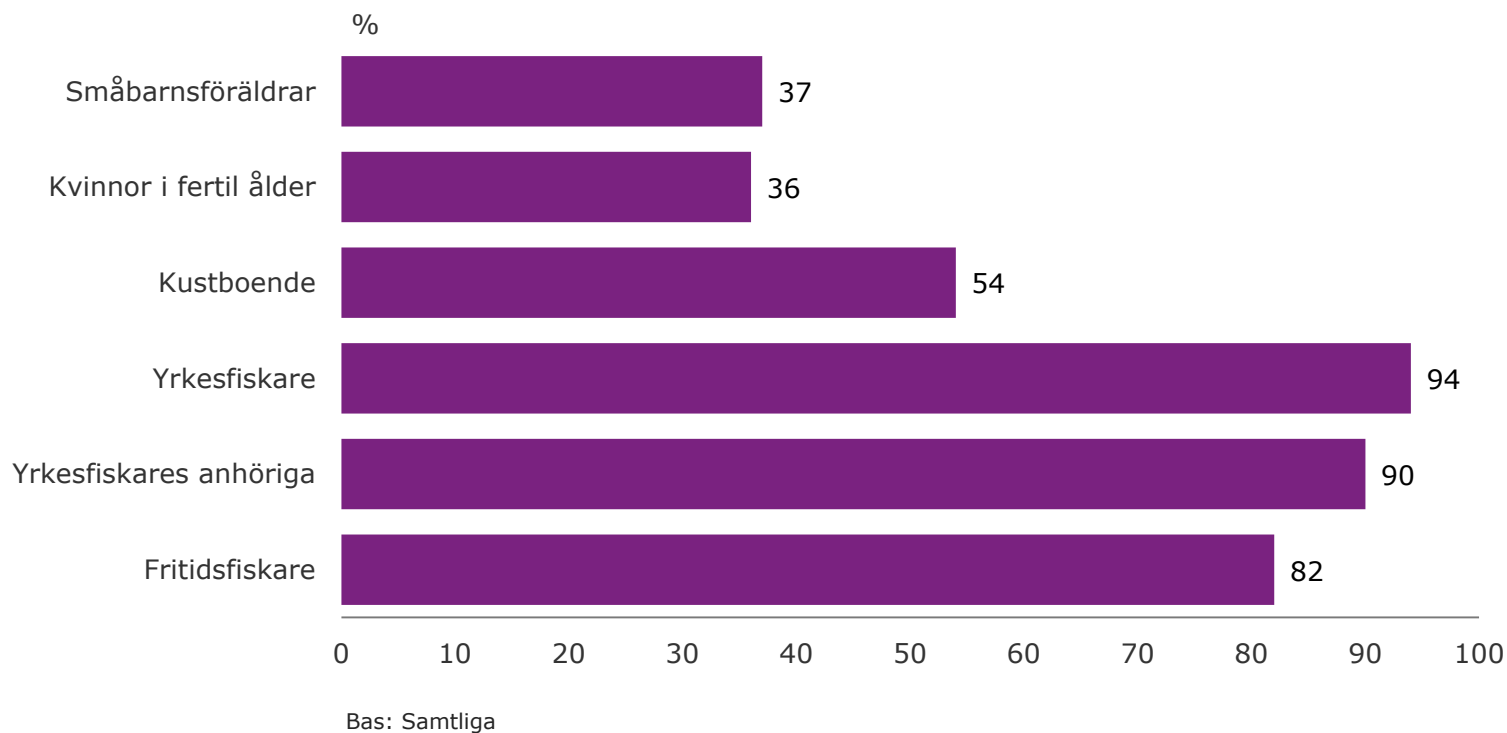
Kommentar

- I fiskarmålgrupperna har de allra flesta uppmärksammat att frågan om miljögifter tagits upp i media.
- Bland småbarnsföräldrar och kvinnor i fertil ålder har frågan dock ofta gått dem förbi. Knappt fyra av tio har uppmärksammat att frågan tagits upp i media.
- När det gäller informationskampanjen "all fisk är inte nyttig", så är det många av dem som fiskar som har sett den, ungefär hälften av yrkesfiskarna, och nästan en tredjedel bland deras anhöriga resp. bland fritidsfiskarna. I övriga grupper är det dock endast cirka en av tio som sett kampanjen.
- En del av de som uppfattat information i media eller sett kampanjen uppger att det inneburit minskad konsumtion av riskfisk. (De flesta äter ju dock sådan fisk redan ganska sällan eller aldrig.)
- Yrkesfiskarna förefaller dock relativt svårpåverkbara. Det är bara några enstaka procent av dessa som låtit sig påverkas av media. Flertalet av de som är fiskare till yrket är ju också äldre personer, och man har sannolikt ätit av fisken i decennier.

Fr12. Har du under det senaste året uppmärksammat att frågan om miljögifter, dioxiner och PCB i fet fisk från Östersjön, Vänern och Vättern har tagits upp i media?

Frågan ej ställd 2010.

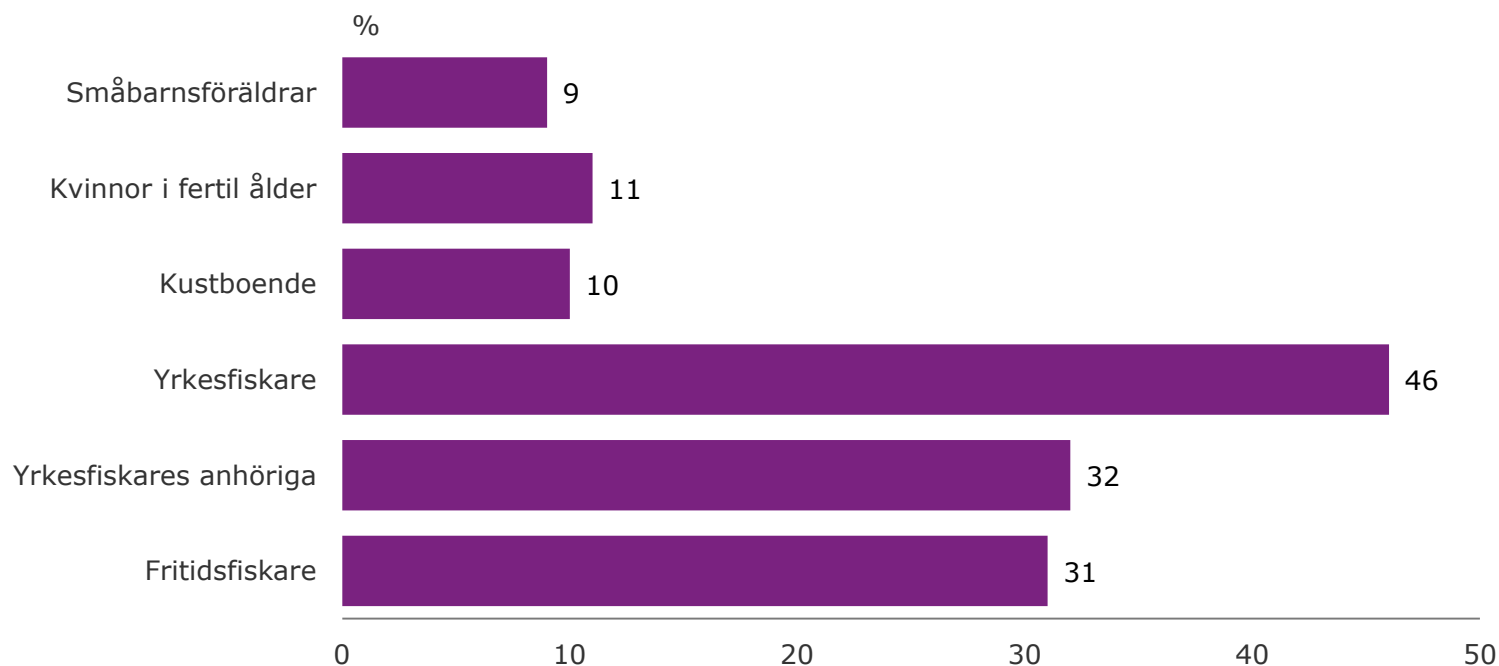
Andel som svarat ja

Fr13. Har du uppmärksammat en informationskampanj om fet fisk från Östersjön, Vänern och Vättern – med en slogan: "all fisk är inte nyttig"?

Frågan ej ställd 2010.

Andel som svarat ja

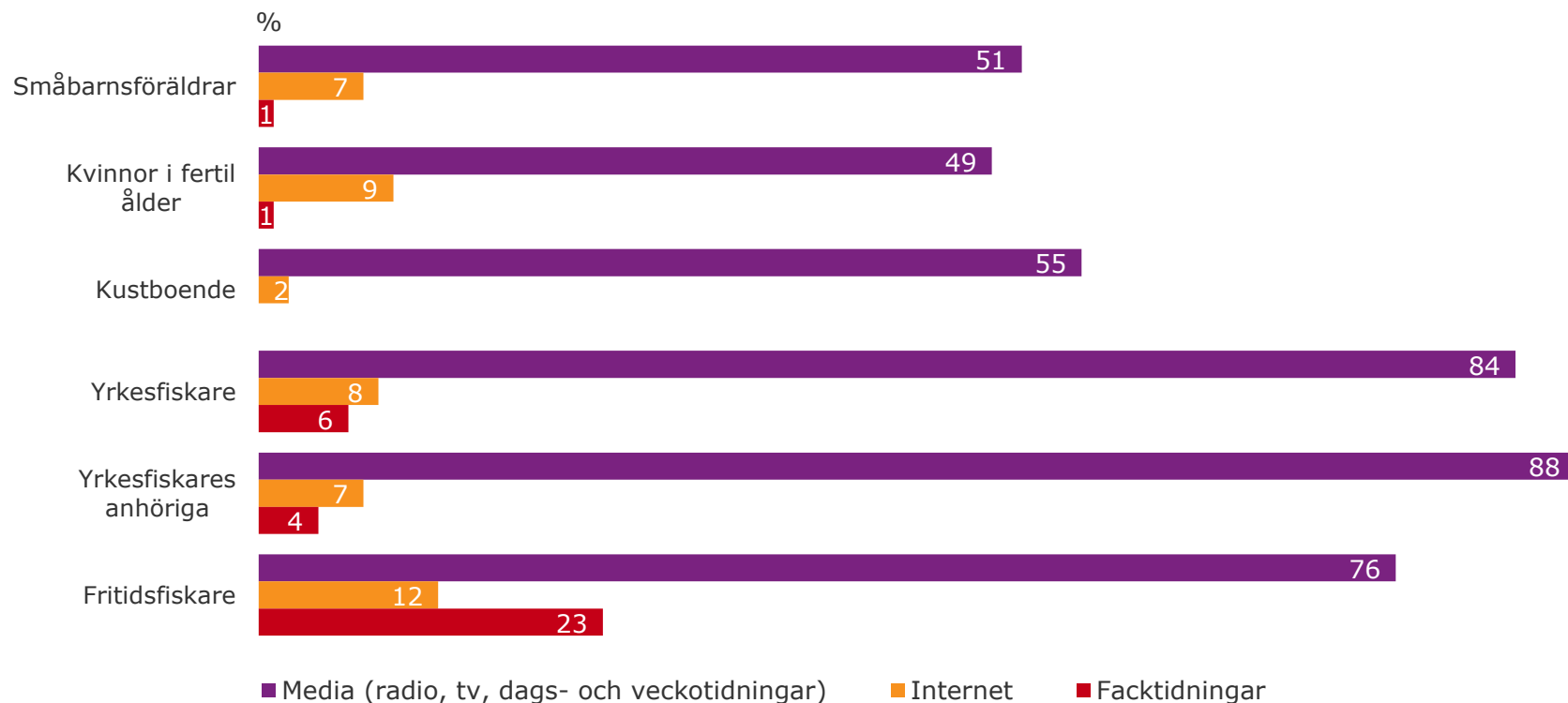

Bas: Samtliga

Fr14. Var har du sett eller hört om frågan om miljögifter, dioxiner och PCB i fet fisk från Östersjön Väneren och Vättern?

Frågan ej ställd 2010.

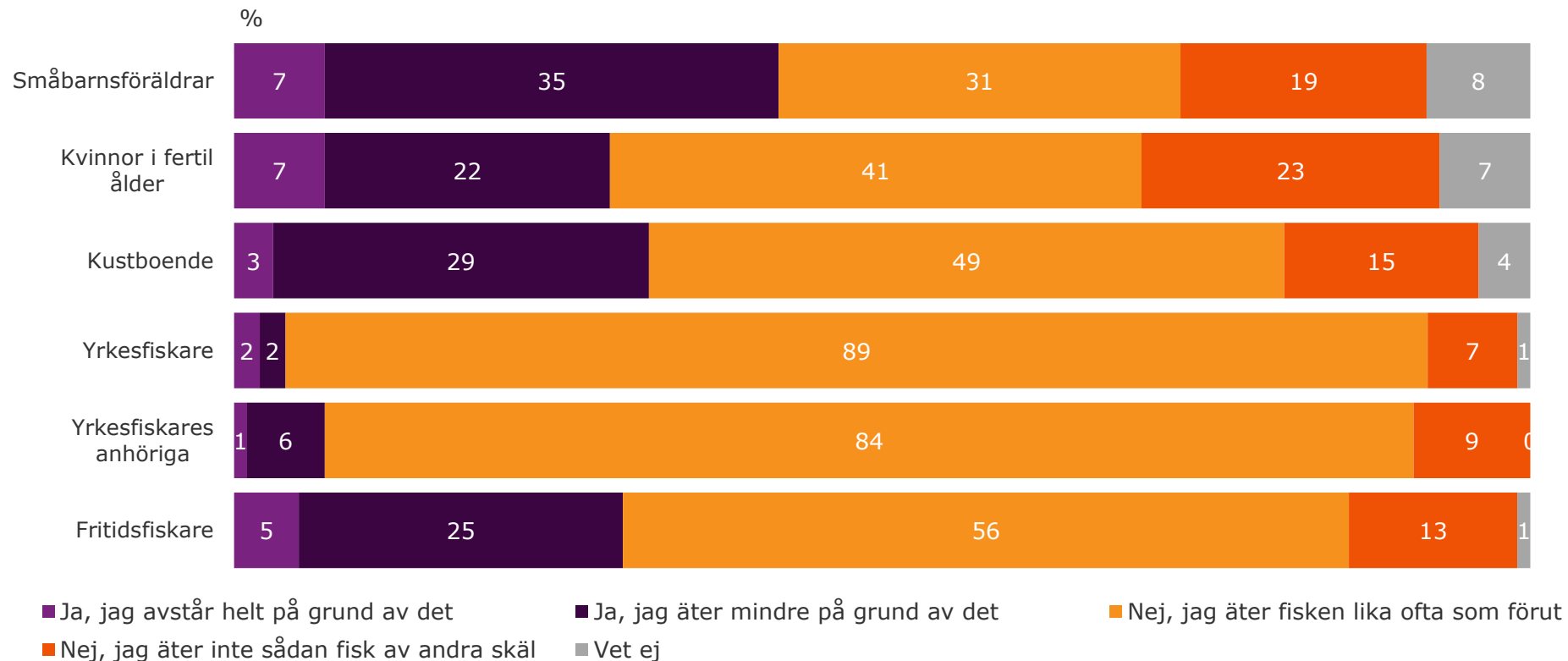
Öppen fråga

Bas: Uppmärksammat frågan om fet fisk i media eller informationskampanjen

Fr15. Har det du sett/hört i media påverkat din konsumtion av fet fisk från Östersjön, Vänern och Vättern?

Frågan ej ställd 2010.

Bas: Uppmärksammat frågan om fet fisk i media eller informationskampanjen

Kännedom om innehållet i kostråden

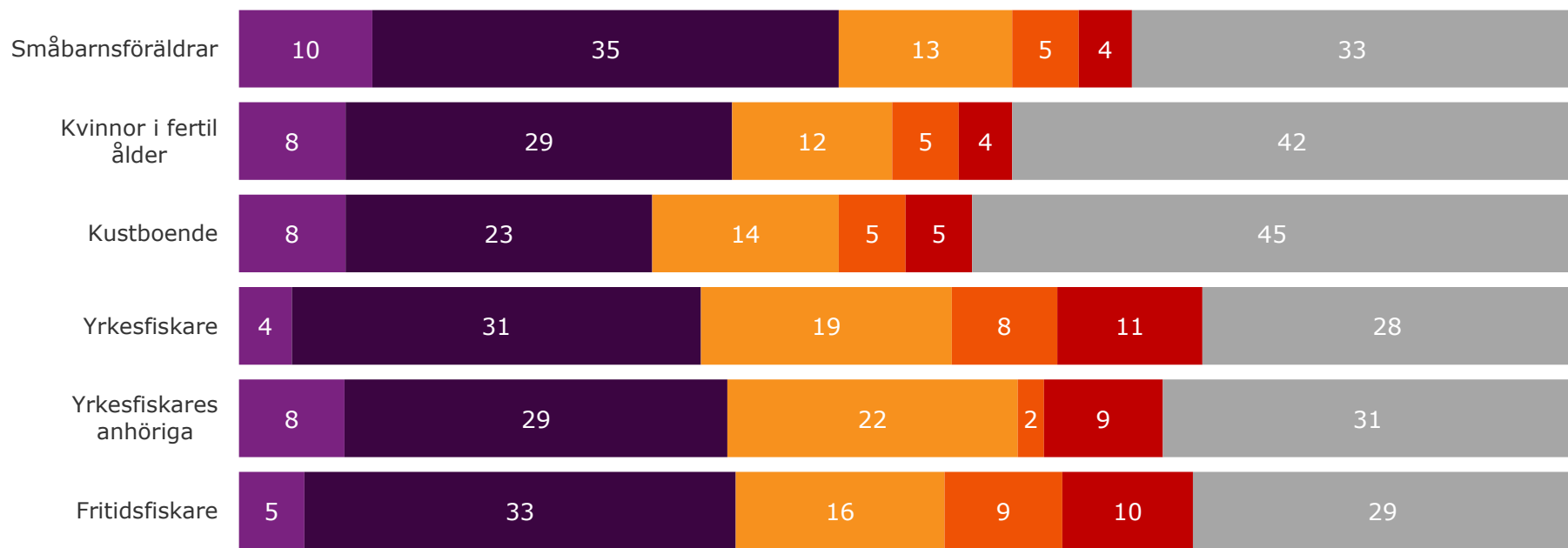
Kännedom om kostråden om miljögifter i fet fisk

Kommentar

- När det gäller vad man i olika tillfrågade kategorier tror att kostråden säger om hur ofta man kan äta riskfisk, så är det inte så stor skillnad mellan grupperna.
- 5-10 procent tror att kostråden rekommenderar de viktiga målgrupperna att överhuvudtaget inte äta riskfisk. Ca 20-30 procent tror att två-tre gånger per år är den rekommenderade maxgränsen, vilket är det svar som överensstämmer med Livsmedelsverkets råd.
- Gruppen kustboende är den kategori i undersökningen som oftast har svarat "vet ej" på frågan och som också mest sällan känner till Livsmedelsverkets råd om konsumtionsgräns.
- När det gäller kostråd om de aktuella fiskarna för den övriga befolkningen, det vill säga vuxna män och kvinnor som inte tänker skaffa barn, så är det en större andel som svarar att de inte vet, cirka 50 procent. Det svar som överensstämmer med Livsmedelsverkets kostråd, högst en gång i veckan, anges av mellan 10 och 25 procent i de olika målgrupperna.

Fr16. Kostråden rekommenderar att barn, ungdomar, kvinnor som tänker skaffa barn någon gång i livet samt gravida och ammande inte bör äta dessa fiskar för ofta. Vet du hur ofta de här grupperna högst bör äta dessa fiskar? Frågan ej ställd 2010.

%

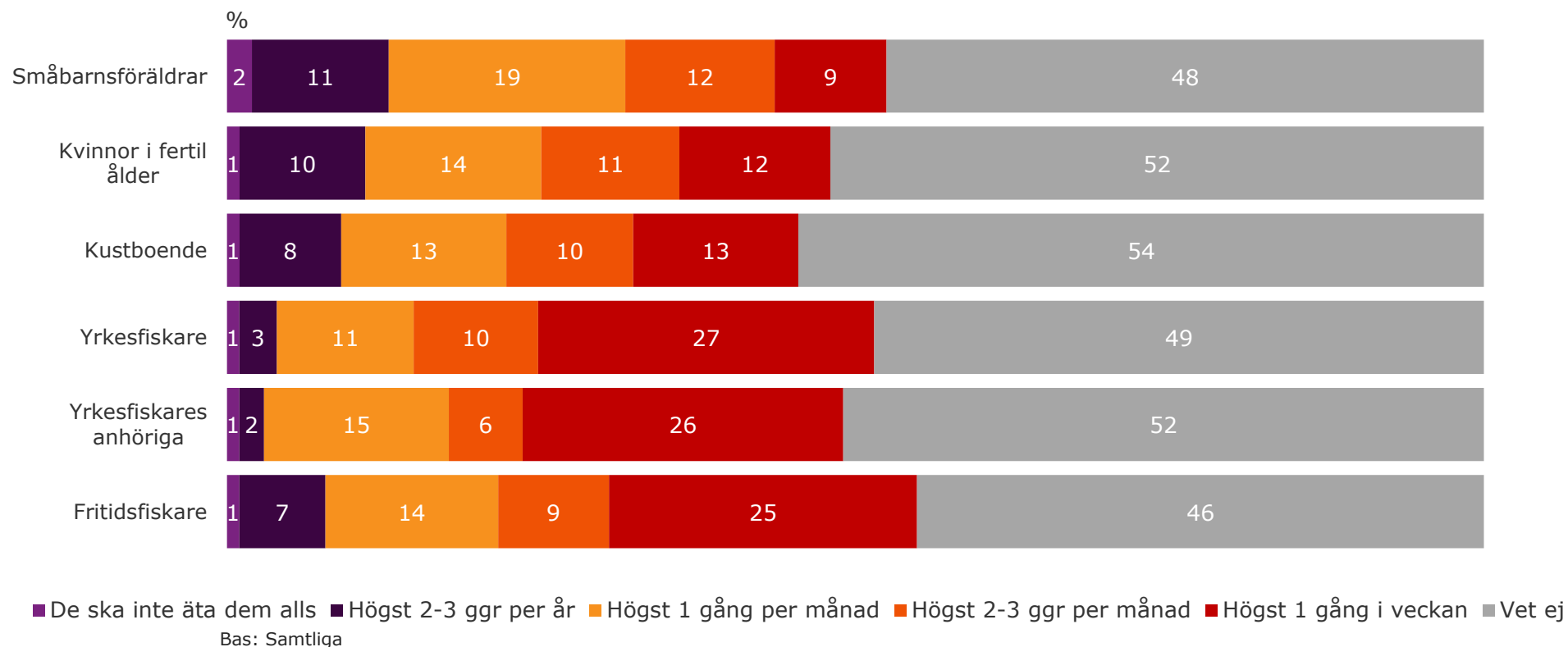

■ De ska inte äta dem alls ■ Högst 2-3 ggr per år ■ Högst 1 gång per månad ■ Högst 2-3 ggr per månad ■ Högst 1 gång i veckan ■ Vet ej

Bas: Samtliga

Fr17. Det finns också kostråd om de här fiskarna för den övriga befolkningen, det vill säga vuxna män och kvinnor som inte tänker skaffa barn. Vet du hur ofta bör de här grupperna högst äta dessa fiskar?

Frågan ej ställd 2010.

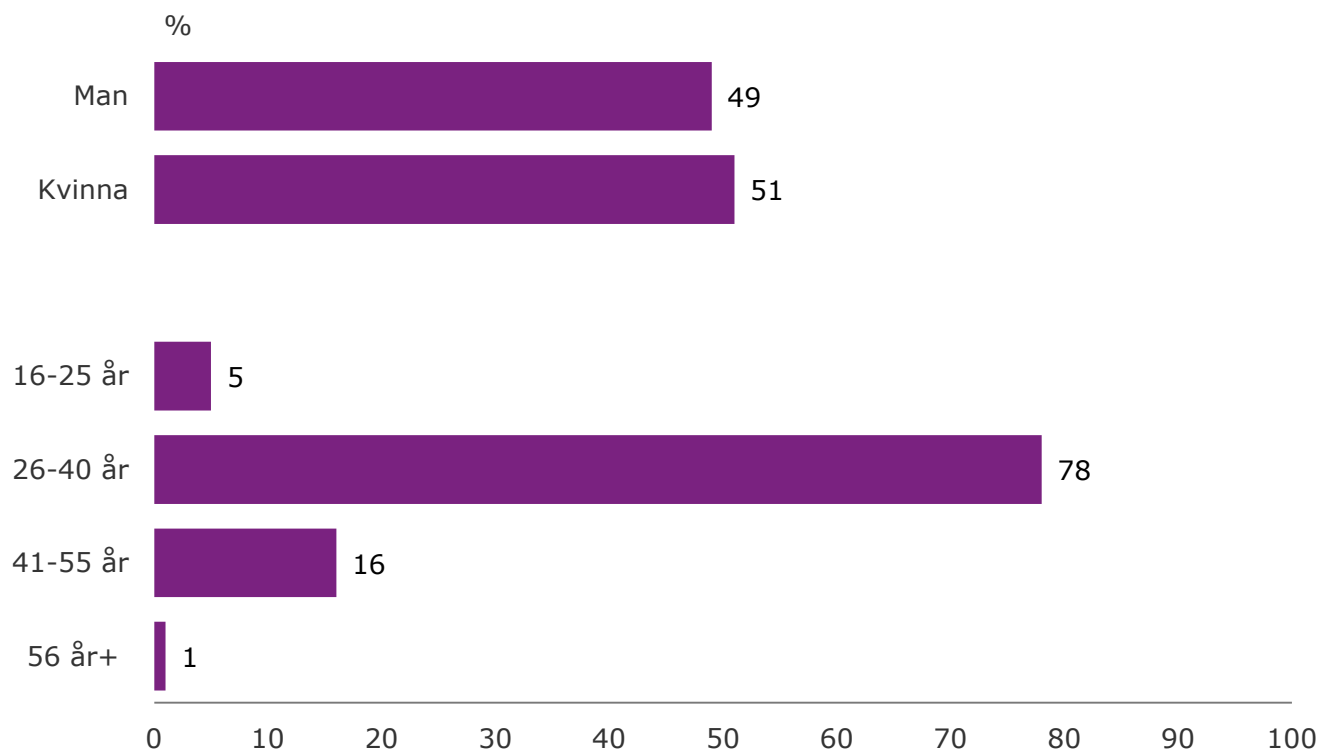

Bakgrundsvariabler

Bakgrundsvariabler

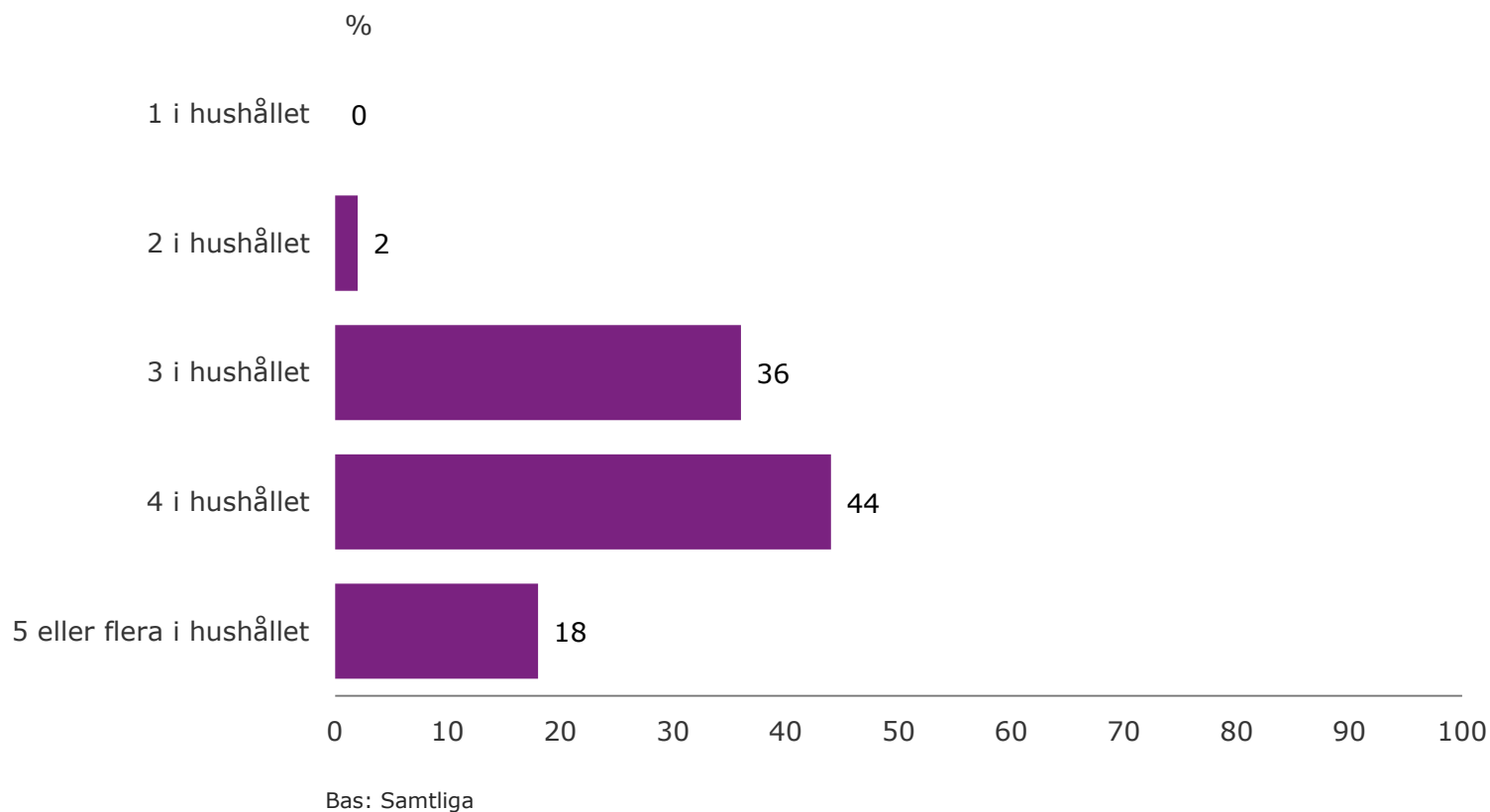
Småbarnsföräldrar

Bas: Samtliga

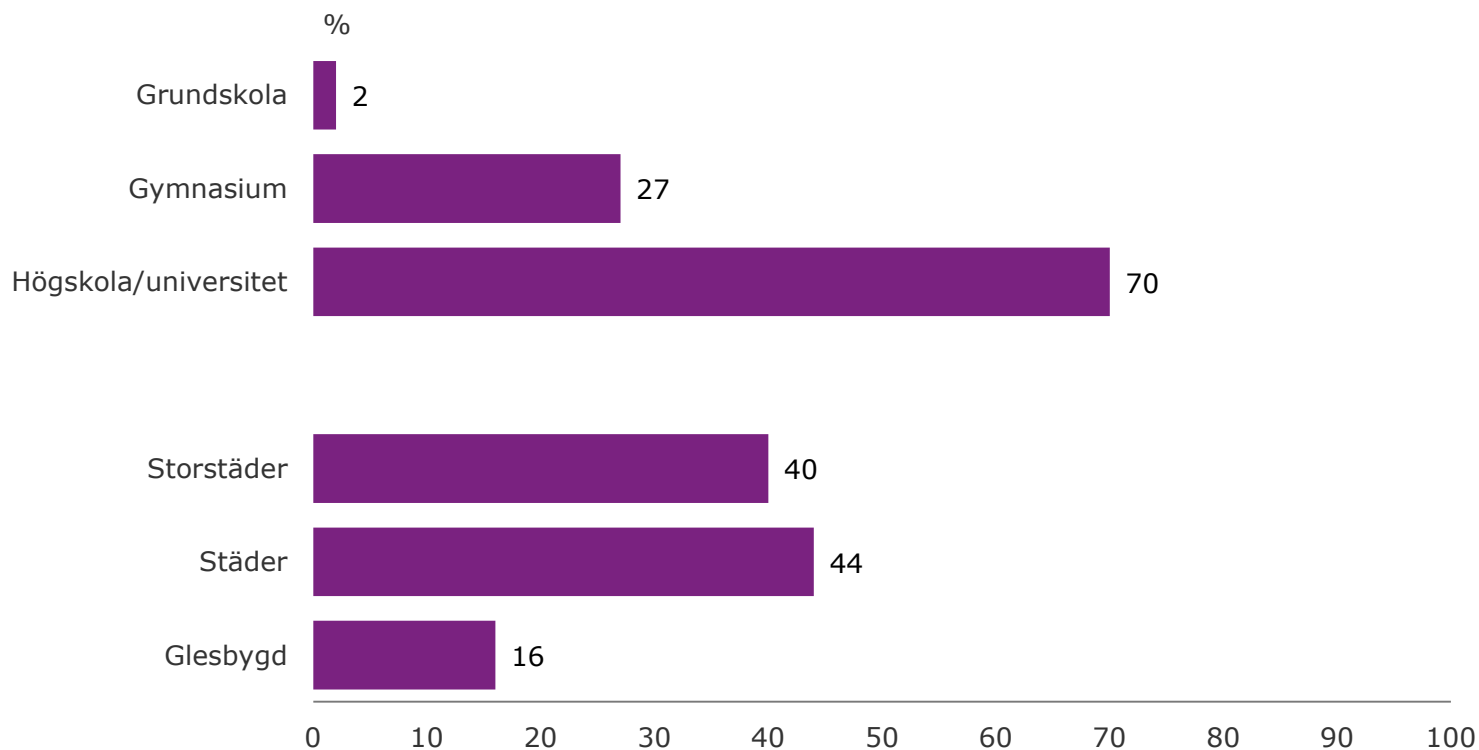
Bakgrundsvariabler

Småbarnsföräldrar

Bakgrundsvariabler

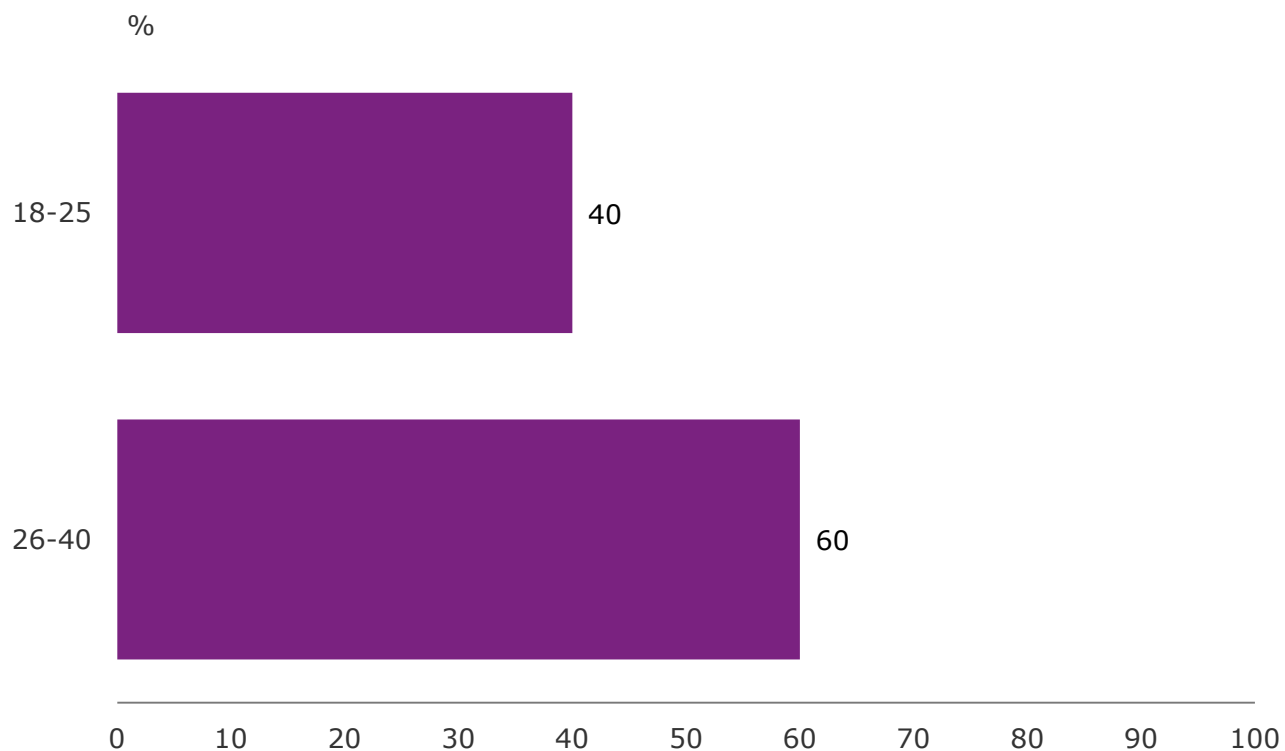
Småbarnsföräldrar

Bas: Samtliga

Bakgrundsvariabler

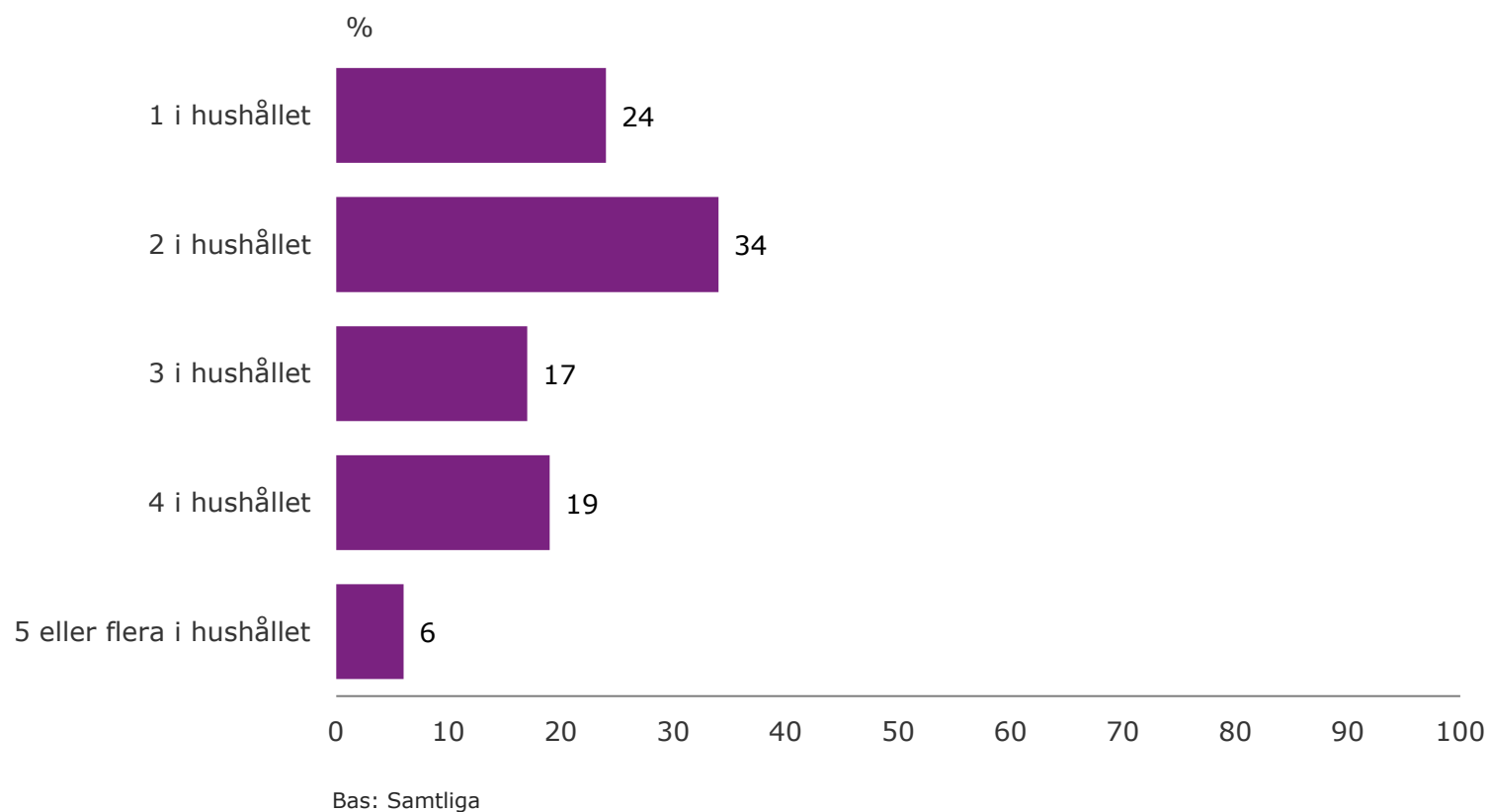
Kvinner i fertil alder

Bas: Samtlige

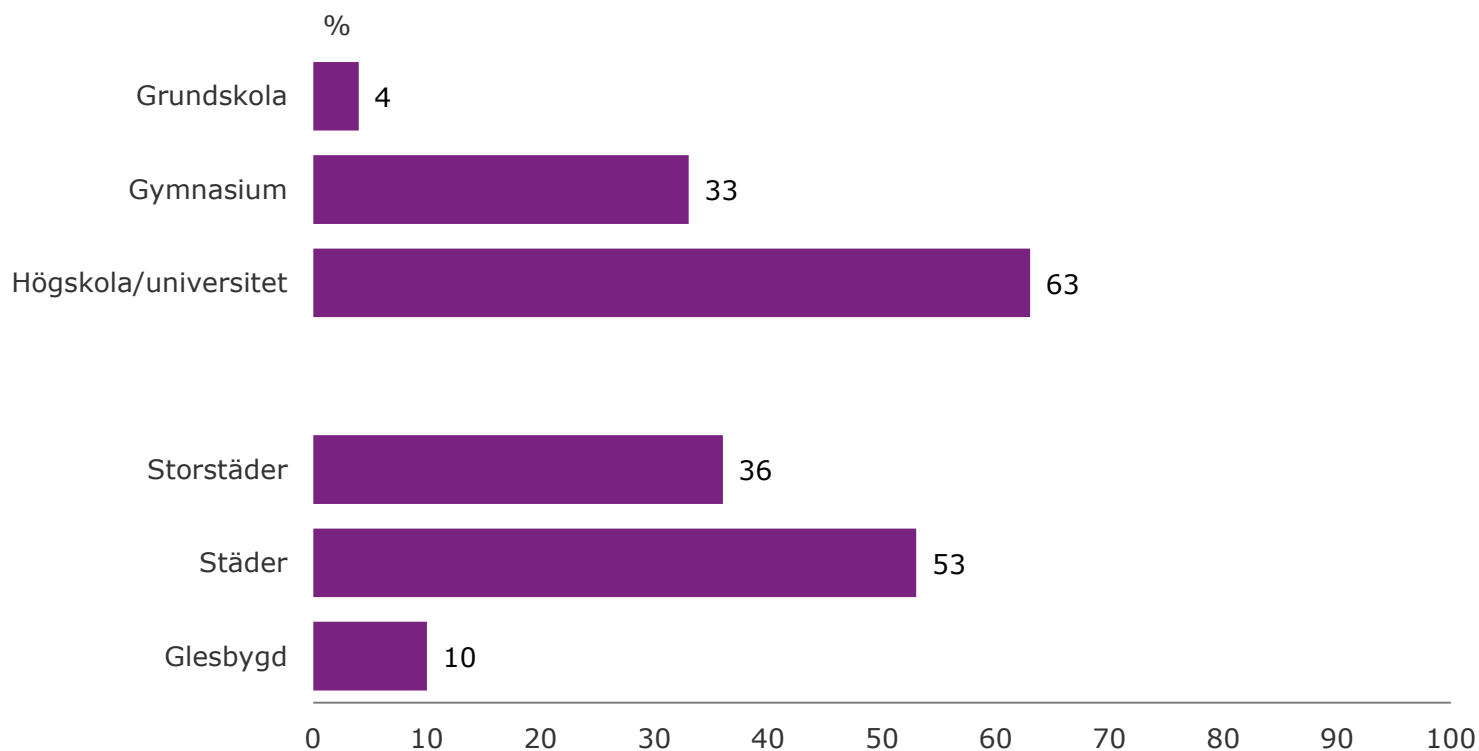
Bakgrundsvariabler

Kvinner i fertil alder

Bakgrundsvariabler

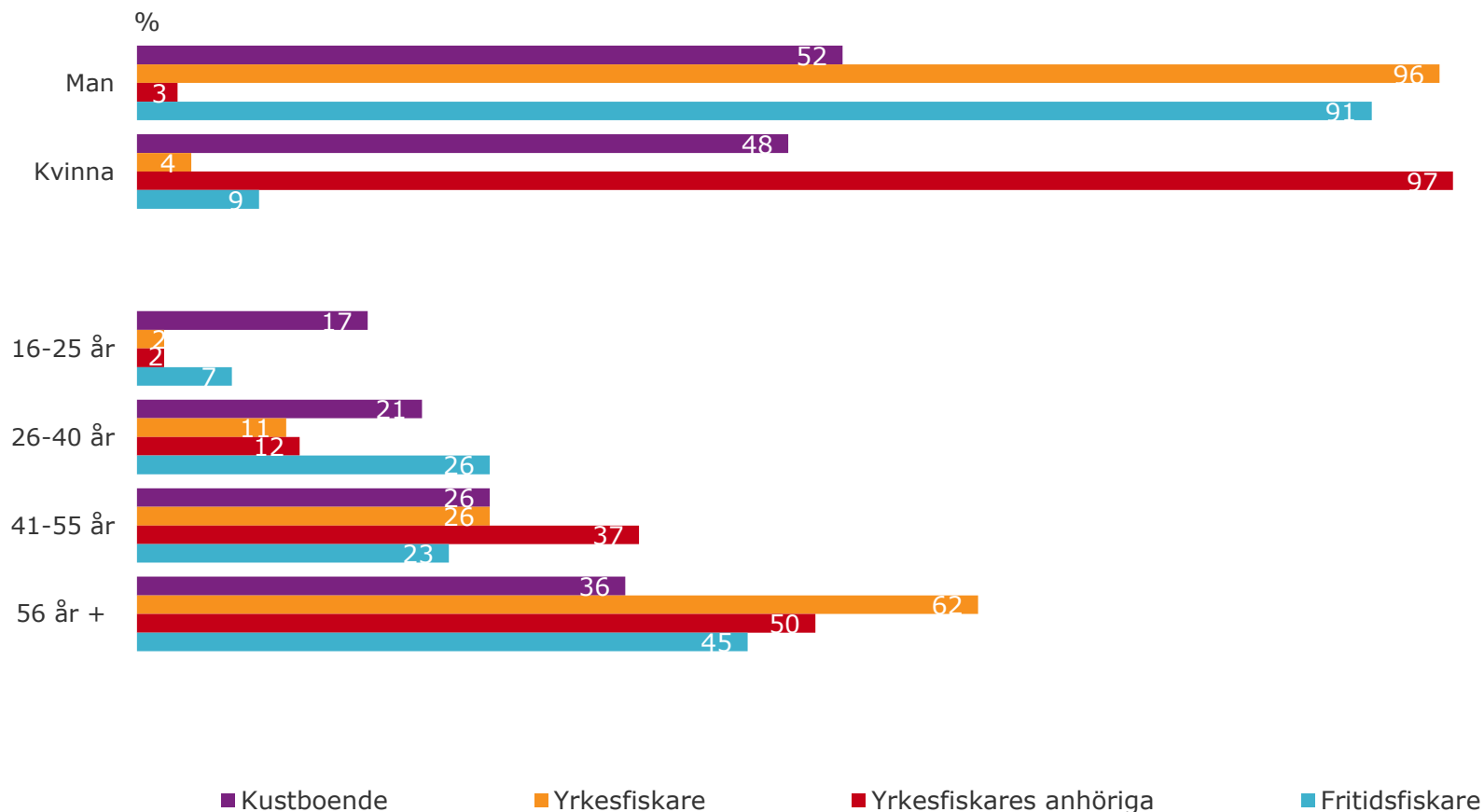
Kvinnor i fertil ålder

Bas: Samtliga

Bakgrundsvariabler

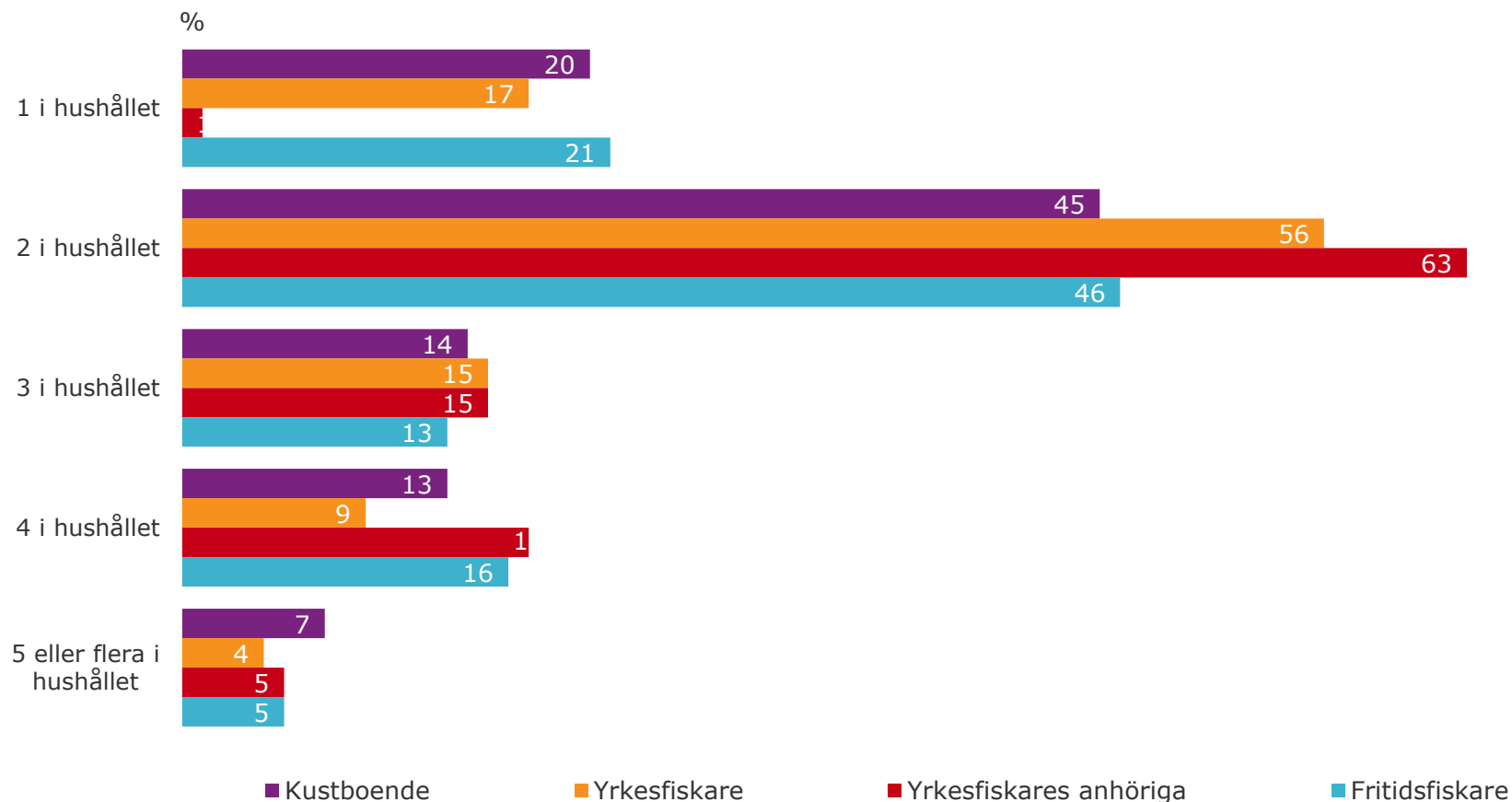
Övriga målgrupper

Bas: Samtliga

Bakgrundsvariabler

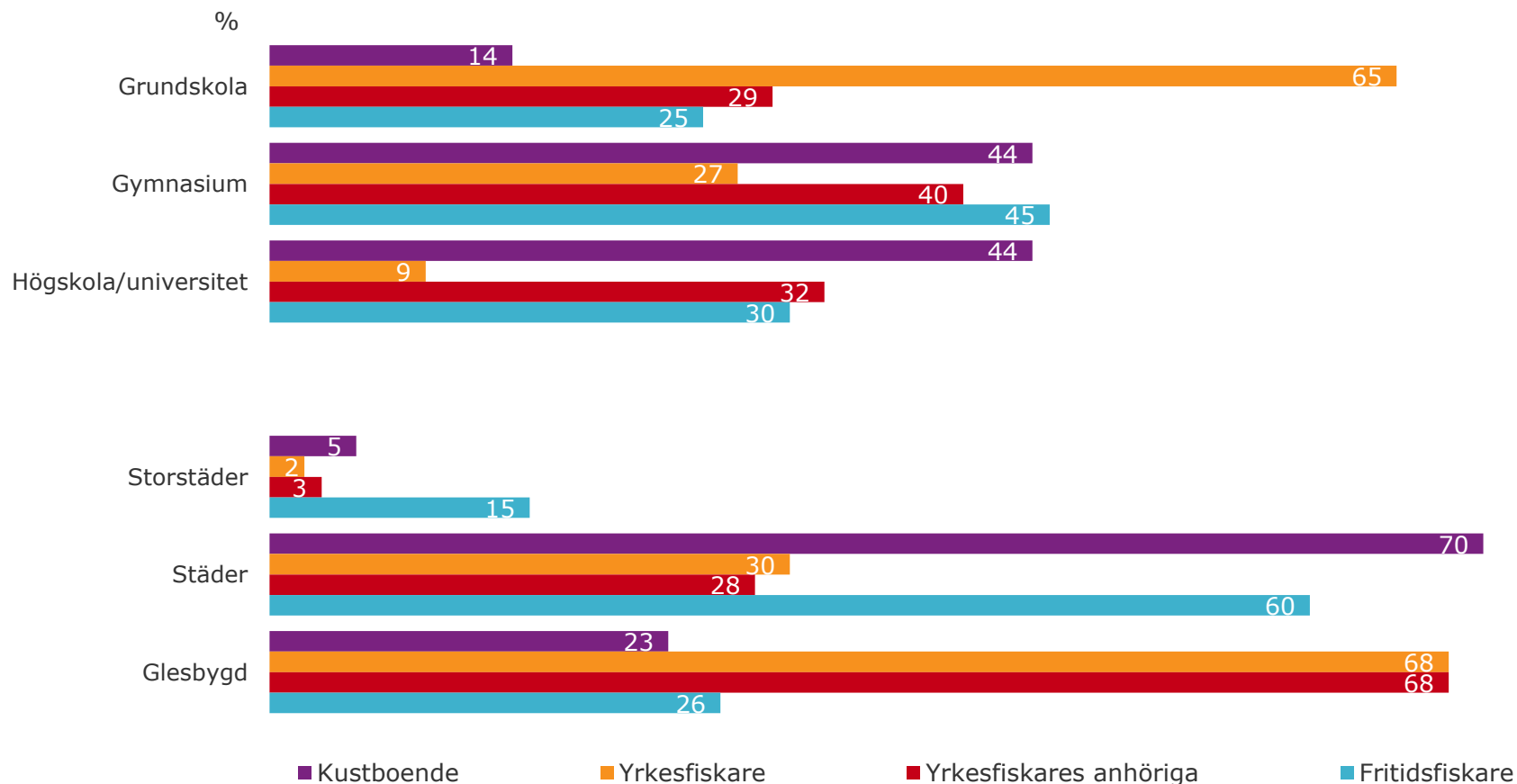
Övriga målgrupper

Bas: Samtliga

Bakgrundsvariabler

Övriga målgrupper

Bas: Samtliga